

eman ta zabal zazu

Universidad del País Vasco   Euskal Herriko Unibertsitatea

Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatea

KAZETARITZA GRADUA

2016-2017 IKASTURTEA

**SEXU ERASO ETA ABUSUEN SALAKETAK EUSKAL HERRIAN
(2016, UZTAILA ETA ABUZTUA): EUSKADIKO HIRU EGUNKARIK
EGINDAKO JARRAIPENAREN ETA TRATAMENDUAREN ANALISIA**

EGILEA: IRUNE BARCENA

ZUZENDARIA: JOSE IGNACIO ARMENTIA

Leioa, 2017ko maiatzaren 31

“Gradu amaierako lanaren autoreak aitortzen du lan original eta propio honetan agertzen diren datuak egiazkoak direla, bere gain hartuz horrela ez balitz, zehaztasun ezen ondorioz (plagioa, argazkien erabilera desegokia, etab.) sortu ahal diren erantzukizunak”.

Sexu eraso eta abusuen salaketak Euskal Herrian (2016, uztaila eta abuztua): Euskadiko hiru egunkarik egindako jarraipenaren eta tratamenduaren analisia

Laburpena

Ikerketa honetan 2016ko San Fermin jaien hasieratik, udaren bukaerara arte (uztailaren 7tik abuztuaren 31ra) Euskal Herrian izandako sexu eraso eta abusuen salaketen inguruan Euskal Autonomia Erkidegoko prentsak argitaratutako informazioak arakatu dira, hauei emandako jarraipena eta tratamendua aztertuz, mota horretako salaketen aurrean izan ohi duen jarrera aztertzeko xedearekin. Horretarako, egoitza nagusia Euskadin duten hiru egunkari, eta aukeratutako tartean oihartzun handiena izan duten zortzi kasuak hautatu dira. Gertakari bakoitzaren inguruko informazioa, prentsan agertu zen lehenengo egunetik, aste bat pasa zen arte bildu da. Horiekin, datuen konparaketan oinarritzen den analisi kuantitatiboa, eta printzipio etikoen aplikazioaren aztertzeari oinarritzen den analisi kualitatiboa burutu da. Oro har, lan akademiko honen helburu nagusiak hauek izan dira: askatasun sexualaren aurkako delituen salaketek Euskadiko prentsan zenbat leku hartzen duten azterzea, eta ematen zaien trataera informatiboa ezagutzea.

Hitz gakoak: sexu eraso / abusu sexuala / hedabideak / Euskadiko prentsa / jarraipena / trataera informatiboa

Sexual assault and abuse complaints by Basque Country's press (2016, July and August): Treatment and follow up analysis done by three Basque journals

Abstract

In this academic research an analysis of informative tracking and treatment made by Basque press about aggressions and sexual abuses complaints that happened from the beginning of San Fermin parties, until the end of summer (from 7th of July – 31st of August) is going to be related, with the aim of determining the attitude the media has to these type of cases. For this investigation three journals have been chosen, which's headquarters are in Basque Autonomous Community, and the eight more relevant cases of sexual assault or abuse happened in the sample taken. The information has been collected since the first time each event was published, until a week later. To sum up, a quantitative analysis has been carried out based on the comparison of data, and a qualitative one based on the application of ethical principles. Roughly, these are the main objectives of the research: to define the importance given to accusation of crimes about sexual freedom in Basque press, and the informative treatment given to them.

Key words: sexual assault / sexual abuse / media / Basque press / follow up / informative treatment

AURKIBIDEA

---

1. SARRERA	5
1.1. Lanaren aurkezpena	5
1.2. Ikerketaren helburu orokor eta zehatzak.....	6
1.3. Hipotesiak	6
2. MARKO TEORIKOA	7
2.1. Aurrekariak	7
2.2. Gaur egungo ikerketak.....	8
2.3. Kontzeptu teorikoak.....	10
2.4. Egunkarien ikerketa	11
2.4.1. Euskal Autonomia Erkidegoko paperezko prentsaren analisia	12
3. METODOLOGIA	15
3.1. Analisi kuantitatiboa	16
3.2. Analisi kualitatiboa	19
4. IKERKETAREN EMAITZAK	23
4.1. Analisi kuantitatiboaren emaitzak	23
4.1.1. Jarraipena eta garrantzia	23
4.1.2. Kontzeptuen erabilera.....	33
4.1.3. Bestelako xehetasunak.....	33
4.2. Analisi kualitatiboa: Tratamendu informatiboa	36
4.2.1. <i>El Correo</i>	36
4.2.2. <i>Deia</i>	43
4.2.3. <i>Berria</i>	48
4.2.4. Analisi kuantitatiboaren azken emaitzak.....	51
5. ONDORIOAK	52
6. BIBLIOGRAFIA	54
7. ERANSKINAK	56

1. SARRERA

1.1. Lanaren aurkezpena

Iruñako San Fermin jaietan emakume batek bost gizonen artean bortxatu izana salatzeak 2016ko uda zeharo markatu zuen. Azken urteetan jai horietan askatasun sexualaren aurkako delituen inguruko albisteak oso anitzak izan badira ere, kasu horrek berebiziko oihartzuna izan zuen. Euskal Herriko prentsatik harago, egunkari eta telebista estatalek jarraipena ere egin zuten. Denbora tarte labur baten barruan, kasuari morboa eta erakargarritasuna atxiki zioten zenbait xehetasun ezagutzera eman ziren, hala nola, atxilotuen artean guarda zibil bat zegoela, gertakaria nola jaso zelako ustezko bertsioak, edo ustezko bortxaketa grabatuta egon litekela: “Un guardia civil, entre los cinco detenidos por violación” (*El Periódico*, 2016/07/09); “En el camino, aprovechando que estaba abierto el portal número 5 de la calle Paulino Caballero, sujetaron a la joven «por las muñecas» y la obligaron a entrar” (*El Mundo* 2016/07/09); “Valiéndose de su superioridad física y de la «imposibilidad de la víctima» para solicitar auxilio, llevaron a cabo varias agresiones sexuales «mientras grababan los hechos»” (*20 minutos*, 2016/07/09)”. Aurrerago gainera, ustezko bortxatzaileen identitatea ezagutzera eman zen haien argazkiak argitaratuz, eta haien arteko Whatsapp elkarrizketak zabalduz. Hala ere, horrek ez zion gertakariari ospe gehiagorik eman, jadanik nahiko ezaguna baitzen.

Prensatik haratago, salatutako eraso sexualaren kontrako gizarte mugimendua oso indartsua izan zen. Gertatutakoaren berri eman bezain pronto, elkarretaratzeak antolatuta ziren, eta horrek, uda osoan Euskal Herri guztitik zehar iraun zuen dinamika bati hasiera eman zion. Kontzentrazio-deiez gain, bortxaketa salaketaren ondoren Euskal Herriko jaietan sexu eraso eta abusuen prebentziorako kanpainak indarrez hasi ziren. *Ez ezetz da!* lelopean, gazteei batez ere, sexu eraso edo abusuen aurrean isildu behar ez zirela, eta salaketak egiteko lotsarik edo beldurrik izan behar ez zituztela helaraztea zuen helburu kanpainak. Horretarako, sexu abusuak era egokian identifikatzeko gomendioak eman ziren uda osoan zehar, eta hauen aurrean jarraitu beharreko protokoloaren inguruan informatzen saiatu ziren eragile sozialak. Halaber, gizarte kontzientzia moral kolektiboa sustatzeko xedea zuen ere: norberari gertatutako erasoaren aurrean zer egin esateaz aparte, agresio baten lekuko izatean nola ekin behar zen ere azaltzen zuen kanpainak.

Gaurkotasun handiko gaia izanik, ikertzaileak arazo sozial honen inguruko kezka handia sentituz, eraso salaketen inguruan arakatzeko jakin-mina izan du. Euskadiko prentsak sexu erasoari emandako tratamendua aztertzen duen ikerketarik ia ez dago, eta are gutxiago, askatasun sexualaren ikuspuntutik egiten duenik, ia gehienek, genero indarkeriarenetik egiten baitute. Horregatik *El Correo*, *Deia* eta *Berria* egunkariak Euskadiko paperezko prentsaren erreferentzia gisa harturik, udako gertakari entzutetsuenei egindako jarraipena eta emandako trataera informatibo aztertu dira lan akademiko honetan.

1.2. Ikerketaren helburu orokor eta zehatzak

Ikerketaren helburu orokorra Euskal Autonomia Erkidegoko egunkarietako askatasun sexualaren aurkako delituen aurrean zer nolako jarrera duten aztertzea da. Hain zuzen, horrelako kasuei emandako jarraipena eta tratamendu informatiboa aztertzea. Halaber, puntu hauetan biltzen diren zazpi helburu zehatz ditu lan akademiko honek:

- 1) Euskadiko prentsak, oro har, sexu eraso eta abusuei zer nolako garrantzia ematen dieten aztertzea, egunkarietako egindako jarraipenean oinarrituz. Ondoren, aztertutako egunkarietatik jarraipen handiagoa zeinek egin duen ondorioztatzea.
- 2) Askatasun sexualaren aurkako delituei erreferentzia egiteko erabiltzen den terminologia ohikoena zein den zehaztea.
- 3) Hedabideek sexu erasoak eraso sexistekin, eta era berean, genero indarkeriarekin lotzen dituzten aztertzea.
- 4) Delituen inguruan informatzean, biktimaren eta erasotzailearen nazionalitateari zer nolako garrantzia ematen zaion aztertzea, eta tratatu parekotasuna dagoen hauek bertakoak edo atzerritarrak direnean.
- 5) Zehaztea zein genero eta titulu mota diren ohikoenak sexu eraso eta abusuen inguruko informazioak helarazteko.
- 6) Informazioen gehiengoak emakumeek ala gizonen idazten dituzten argitzea.
- 7) Sexu eraso eta abusuen tratamenduan Euskadiko egunkarietako printzipio etikoak errespetatzen dituzten aztertzea. Ondoren, aztertutako egunkarietatik zeinek egin duen urraperen gehien eta zeinek gutxien zehaztea.

1.3. Hipotesiak

Lan akademiko honen emaitzak ahalik eta zehatzenak izan daitezzen, ikerketaren ardatz diren zenbait hipotesi planteatu dira. Era berean, hipotesien sakontzea beharrezkoa izan denean, bakoitzak planteatutakoarekin lotura zuzena duten iker galdera edo *Research Questions* batzuk gehitu dira. Hauek guztiak, ikerketa kuantitatiboaren eta kualitatiboaren bidez ebazteko dira, eta behin ikerketa burututa, betetzen diren ala ez ondorioztatu ahal izango da.

Hauek dira planteatutako hipotesi eta iker galderak:

H1: Euskal Autonomia Erkidegoko egunkarietako askatasun sexualaren aurkako salaketan inguruan informatzen dute, baina denboran zehar egindako jarraipena ez da oso handia.

H1i lotutako *Research Questions* edo iker galderak:

RQ1: Euskadiko egunkarietako arreta gehiago ipintzen diete hiriburu-eremuko jai handietan jazotako gertaerei?

RQ1: Kasuen jarraipen handia egin arren, hauei egunkarian eskaintzen zaien tokia eskasa da?

RQ1: Alde handiak daude *El Correo*-k, *Deia*-k eta *Berria*-k egindako jarraipenaren artean?

H2: Kode deontologikoetan ezartzen diren printzipioen urrapena legez zigortua ez dagoenez, egunkariak hauek ez betetzeko joera dute.

H2ri lotutako *Research Questions* edo iker galderak:

RQ2: Eraso eta abusu sexualen kasuan, zein da gehien urratzen den printzipioa?

RQ2: Euskadiko egunkariak errugabetasun presuntzioa errespetatzen dute?

RQ2: Euskadiko egunkarien informazio testuetan askatasun sexualaren aurkako delituen aurrean duten jarrera islatzen da?

H3: Trataera informatiboa ez da parekoa biktima edo erasotzailea tokikoa denean eta atzerritarra denean.

H3ri lotutako *Research Questions* edo iker galderak:

RQ3: ¿Biktima edo erasotzailea atzerritarra denean tituluaren era argian aipatzen da, eta tokikoa denean ez?

RQ3: ¿Biktima edo erasotzailea kanpotarra denean haren bertsioari sinesgarritasun txikiagoa ematen zaio?

H4: Egunkariak ez dituzte askatasun sexualaren aurkako delituak genero indarkeriarekin lotzen.

H4ri lotutako *Research Questions* edo iker galderak:

RQ4: Ohikoa da eraso edo abusu sexuarekiko erreferentzia egiten dieten tituluaren ‘eraso sexista’ edo ‘biolentzia matxista’ bezalako kontzeptuak ikustea?

H5: Sexu eraso eta abusuen inguruko informazio gehienak emakumeak idazten dituzte.

2. MARKO TEORIKOA

2.1. Aurrekariak

M. Lorente Acostak eta J.A. Lorente Acostak (1998:46) azaltzen dutenez, emakumeen kontrako erasoak aurrehistorian agertu ziren emakumezkoen sumisio elementu gisa, bortxaketen bidez emakumea kontrolatzea eta menperatzea bilatzen zenean. Egoera hori islatzen duen lehenengo erreferentzia greziar mitologian aurkitzen da. Koulianos-Manolopoulos eta Fernández Villanuevak (2008: 2) argitzen dutenez, greziar mitologiak kontatutako bortxaketak egitura patriarkalaren jatorri dira. Halaber, jarduera natural legez aurkezten dira, eta askotan jainkoen arteko harreman egonkorren eta beste jainko batzuen jaiotzen sorburu dira.

Su hermana Demeter tampoco escapó de este destino, Zeus la violó, engañándola disfrazado de toro. Después para calmarla y evitar su venganza la engañó por segunda vez, castrando a un cabrón y diciendo que en señal de arrepentimiento se había castrado él mismo. De esta violación nació Perséfone (Core), que también fue violada por su padre, Zeus. Perséfone fue secuestrada (y violada) por Hades, dios del averno que la tomó como mujer y la convirtió en reina del averno. (Koulianou-Manolopoulo eta Fernández Villanueva; 2008: 2)

Mitologia horretan bortxaketa gizarte egituraren partetzat hartzen dela ikus daiteke. Gainera, autore berek (2008: 3) azaltzen dutenez, legitimotzat eta historiarentzat beharrezkotzat hartzen den egitura da, eta eraso horien gaitzespen seinu bakarra da zenbait bortxaketen fruitu diren seme-alaba desitxuratuak, zeintzuk hala ere, intzestuaren praktikagatik, eta ez bortxaketengatik jasotako zigorrak dirudite askotan.

C. Sánchezek (2000: 20) azaltzen duenez sexu erasoek kontra egindako lehenengo gizarte ekimenak mugimendu feministari atxikitzen zaizkio, emakumeek bizi izandako abusu sexualak partekatzen hasi zirenean, lehenengo haien artean, eta ondoren era publikoan. M. Lorente Acostak eta J.A. Lorente Acostak (1998: 20) horren inguruan argitzen dutenez, Iraultza Frantsesan, 1789an, lortu zen mugimendu feministak benetako eragina izatea, momentura arte gizonen eta emakumeen parekotasuna maila intelektualean baino ez baitzen planteatzen. Gizonen eta emakumeen berdintasun hutsetik harago, biolentzia matxistaren kontrako ekimenak entzutetsuak izan ziren arte urte asko pasatu behar izan ziren. XX. mendeko 80ko hamarkadan mugimendu feministaren errebindikazioak indartu egin ziren eta 'genero indarkeria' terminoa hedabideetan zabaltzea eragin zuten. Indarkeria horien barne, eraso eta abusu sexualak sartzen ziren. Hurrengo bi hamarkadetan, emakumeen babesa bermatzeko legeak onartzen hasi ziren ia mundu osoan. Espainian 1995ean onartu zen lehenengo aldiz genero indarkeriaren kontrako neurri batzuk biltzen zituen legeria bat: Zigor Kodeari buruzko azaroaren 23ko 10/1995 Lege Organikoa.

Halaber, Koulianou-Manolopoulo eta Fernández Villanuevaren (2008:14) aburuz, medikuntzaren aurrerapenei ere zor zaizkie gaur egun sexu erasoek salaketan inguruan emandako aurrerapausoak, XVIII. mendean himenaren aurkitzearekin, eta batez ere XX. mendeko amaieran DNA frogatan eman ziren aurrerakuntzekin, eraso sexuala egon dela frogatzea, eta erasotzailearen identitatea aurkitzea asko erraztu delako.

2.2. Gaur egungo ikerketak

Sexu erasoek inguruan egindako ikerketa gehienetan hauek genero indarkeriaren barne kokatzen dira. Lan akademiko honetan erasoak askatasun sexualaren aurkako delituen ikuspegitik aztertuta badira ere, balizkoa da hauek testuinguru orokor baten kokatzea eta autore ezberdinek genero indarkeriaren barneko sexu erasoek inguruan esandakoa miaztea, azken finean, gertakarien muina berdina baita.

Pérez Salacioren (2001) aburuz hedabideak funtsezkoak izan dira emakumeen aurkako biolentziaren kezka gaurkotasunean kokatzeko prozesuan. Autore berak (2001), eta baita Armentia Vizuetek, Caminos Marcetek, Marín Murillok eta Ganzabal Learretak (2012: 52) prentsaren inflexio puntua, genero indarkeriaren inguruko jarraipen eta tratamenduari dagokionez, 1997an jazotako Ana Orantesen hilketan kokatzen dute, medioek genero indarkeria arlo pribatuko arazo soiltzat hartzeari utzi baitzioten, gizartearen inplikazioa bilatuz.

Dos semanas antes, la mujer había aparecido en un reality show televisivo, relatando el calvario de su convivencia junto a un marido violento. Confesaba su miedo y pedía ayuda para huir de un peligro a quien el juez había permitido seguir viviendo en la misma casa. Poco tiempo después, su marido la ató a una silla, la roció con gasolina y le prendió fuego en el patio de una casa que compartían por mandato judicial. La televisión mostró los restos de su cadáver, aún humeantes. Y conmovió las conciencias. Los medios de comunicación tienen ese poder. (Pérez Salicio, 2001)

Gauzak horrela, 2000tik aurrera indarkeria matxistaren inguruko informazioak gertakari isolatuak balira bezala tratatzeari utzi zion prentsak eta kasuen inguruko jarraipena egiten hasi zen, hauen garapena eta bukaera ezagutzera emanez -erasotzaileari inposatutako zigorra, adibidez- (Armentia Vizuite et.al., 2012:64). Perez Salaciok (2001) azaltzen duenez, emakumeen aurkako erasoek kopurua urte askotan zehar berdintsua izan zen, zifratu ez zen alde handirik egon; hala ere, indarkeriari lotutako gertakariak prentsan agertzeko maiztasuna gero eta handiagoa zen 2000. urtea hasi bezain pronto, ez kasu gehiago zeudelako, baizik eta medioek horiekiko zuten jarrera aldatu zutelako. Hala ere, horrekin batera autore berak (2001) eraso sexualen inguruko gertakariak kutsu sentsazionalista izaten jarraitzen zutela azpimarratzen du.

Armentia Vizuetek, Caminos Marcetek, Marín Murillok eta Ganzabal Learretak egindako ikerketan euskal prentsak 1990 eta 2010 urteen bitartean genero indarkeriari emandako tratamendua aztertu ondoren, gerora begira hobetzeko geratzen diren zenbait puntu ontzeko gomendioak planteatzen dituzte: genero indarkeria giza eskubideen urraperen bezala tratatzea, eta ez gertakari soil hutsa legez; sentsazionalismoaren eta morboaren errefusatzeko; kasuak testuinguruan aurkeztea eta ez gertakari isolatuak balira bezala; nazionalitateari edo kulturari erreferentzia egiten dieten datuak saihestea; iturri adituak bilatzea, familiarren edo auzokoen testigantzak alde batera utziz gertatutakoaren lekuko izan ez badira; biolentzia inolaz ere ez justifikatzea, eta azkenik, biktimaren ohorea errespetatzen duten argazkiak baino ez argitaratzea (2012:85).

Zurbano Berenguerak 2000 eta 2012. urteen artean Espainiako prentsak emakumeen aurkako biolentziaren inguruko informazio eta diskurtsoak nola eraikitzen dituen aztertu ondoren, egunkariak hauei emandako tratamenduari buruz dio modu orokorrean sexu

erasoak ez dituztela genero indarkeriaren barne kokatzen, baizik eta emakumeen kontra egindako eraso soil moduan (2014: 38). Bestalde, autore berak (2014: 42) kritikatzeko du hedabideek genero indarkeria biolentzia fisikoarekin bakarrik lotzen dutela, biolentzia psikologikoa edo ekonomikoa kanpo utziz.

2.3. Kontzeptu teorikoak

Ikerketa bere testuinguruan kokatzeko, ezinbestekoa da terminologia ezberdinen arteko aldeak aztertzea, hauen arteko muga oso mehea baita.

Espainiako Zigor Kodearen 1995eko azaroaren 23ko 10/1995 Lege Organikoaren VIII. tituluak eraso eta abusu sexualak askatasun sexualaren aurkako delituen barne biltzen ditu. Bertan, desberdindu egiten ditu bien arteko aldeak:

- Eraso sexuala: Kode Penalaren 178. artikulua ezartzen duenez, eraso sexualtzat hartuko da delitua, biolentzia edo larderiaren bidez pertsona baten askatasun sexualaren kontra egin denean. Honen kartzela zigorra bat eta bost urteren artekoa izango da.

Ondoren, 179. artikulua zehazten duenez, sexu erasoak bagina, ipurtzulo edo aho bidezko kopulazioan, edo bagina edo ipurtzulo bidezko gorputz-atalen edo objektuen sartzean oinarritzen bada, erantzuleari bortxaketa atxikituko zaio, eta kartzela zigorra sei eta 12 urteren artekoa izango da. Bortxaketa beraz, kargu larrigarria duen sexu eraso bat da.

- Abusu sexuala: Kode Penalaren 181. artikulua azaltzen duenez, abusu sexuala deituko zaio delituari, askatasun sexualaren kontrako ekintza biolentzia edo larderiarekin gabe egin denean, eta biktimaren onarpenik egon ez denean. Delitu honentzako zigorra, bat eta hiru urteren arteko kartzela zigorrean, edo 18 eta 24 hilabeteren arteko isunean datza.

Artikulu beran azaltzen denez, abusu sexuala onarpenik gabe egin dela ondorioztatzen da, zentzurik gabe dagoen pertsona baten egoeraz, edo arazo mentalak dituen pertsona baten zentzugabetasunaz abusatzen denean, edo farmako, droga edo bestelako eragingarri kimikoen eraginez borondatea baliogabetua duen pertsona baten kontra egin denean delitua. Hau da, pertsona batek lotan dagoen beste pertsona bati bagina ukitzen badio eta hau esnatzen ez bada, abusu sexuala izango da delitua; ordea, esnatzen bada eta ezetza ematen badio, biktima zentzudun dagoenez eta bere borondatea zein den azaldu duenez, sexu eraso izango da. Orobat, argudio bera jarraituko da delitua bagina, ipurtzulo edo aho bidezko kopulazioan, edo bagina edo ipurtzulo bidezko gorputz-atalen edo objektuen sartzean oinarritzen bada, legez bortxaketa sexu eraso baino ez baita.

Beraz, definizio horiei jarraiki, eraso eta abusuaren desberdinketa bakarra, delitua biolentzia edo larderiarekin egin den ala ez da. Bortxaketa, berez, sexu eraso

delituaren barne sartzen bada ere, bestelako kasuak zein kontzepturen barne sartzen diren jakiteko, biolentzia eta larderia nola definitzen diren jakin beharra dago, muga horrek ezartzen baitu delituaren larritasun maila. Halaber, definizioak bere baitan ulertzeko, lehenik eta behin askatasun sexuala zehazki zer den ezagutu behar da, funtsean honen urrapenean oinarritzen baitira delituak.

- Askatasun sexuala: J.M. Sánchezek (2005:129) azaltzen duenez, askatasun sexuala, Espainiako Konstituzioaren 17. artikuluan ezartzen den askatasunerako oinarrizko eskubidearen parte da, eta sexualitatearen arloan, pertsona ororen autodeterminazio eskubide bezala definitzen da, hau da, harreman eta jardura sexualak soilik berariazko onarpena dagoenean edukitzeko edo jasateko eskubidea.
- Biolentzia: Granados Pérez txostengilearen 1546/2002 sententziaren arabera, biktimaren borondatea menderatzeko bezain eraginkorra den indarra da biolentzia, eta biolentzia egoteak ez du esan nahi biktimak inolako lesiorik edo aztarnarik izan behar duenik (Silva Sánchez; 2005: 132).
- Larderia: Autore beraren arabera (2005:132) doktrina eta jurisprudentzia gehiengoek diote larderia gaitz baten iragartzearen bitartez biktiman ikara sortzean oinarritzen dela, hau da, haren bizitzari, integritate fisikoari edo askatasunari eragiten dion gaitzen bat gauzatuko delako mehatxua egitean.

Azkenik, biolentzia zer den azalduta, sexismoaren eta matxismoaren arteko aldea zein den azalduko da, askotan era berdinean erabiltzen baitira.

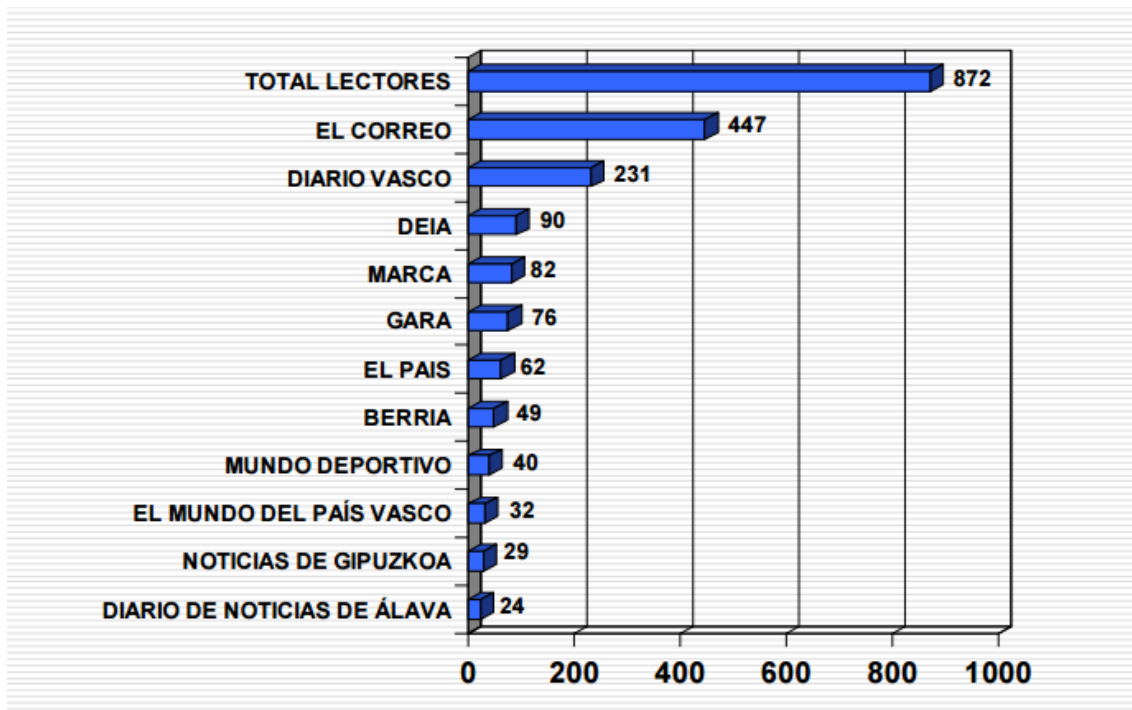
- Espainiako Errege Akademiak (RAE) sexismoa sexu arrazoiek bultzatutako pertsonen arteko diskriminazio legez definitzen du. Bestalde, Alvarez Uriak (2010) azaltzen duenez, matxismoa gizonen emakumeekiko duten nagusitasun jarrera gisa definitzen du. Hau da, sexismoa sistema patriarkalak azpiratutako sexu femeninoa gutxiagotasun, menpekotasun eta esplotazio egoeran mantentzeko moduen multzoa den bitartean, matxismoa modu horiek praktikan ipintzen dituen jarreraren multzoa da.

2.4. Egunkarien ikerketa

Egunkarien aukeraketa egin ahal izateko, Euskadiko paperezko prentsaren inguruko zenbait datu ezagutzea beharrezkoa da, audientziari, hedapenari eta argitaratze hizkuntzari lotutako ezaugarriak erabakigarriak baitira lagina aukeratzeko orduan.

2.4.1. EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO PAPEREZKO PRENTSAREN ANALISIA

1. grafikoa: Euskal Autonomia Erkidegoan eguneroko prentsaren 2015eko audientzia metatua milakoetan neurtua

Iturria: CIES. <http://www.ciessl.com/imagenes/13.pdf>

CIESeK egindako azkeneko ikerketak islatzen duenez, Euskal Autonomia Erkidegoko eguneroko prentsaren audientzian zatiketa handia dago. 2015ean Vocento taldeko *El Correo* izan zen irakurle gehien izan zituena, beste egunkariei alde nabarmena ateraz. Talde bereko *Diario Vasco* izan zen bigarrena, eta Noticias taldeko *Deia* hirugarrena. Bigarrenaren eta hirugarrenaren arteko aldea ere oso nabarmena da. *Deiak* gainera, alde handia ateratzen die bere talde bereko *Noticias de Gipuzkoa* eta *Diario de Noticias de Álava* egunkariei, hauek zerrendan azkenekoak agertzen direnak baitira (hamargarrena eta hamaikagarrena).

Euskadiko prentsaren batasuna oro har ez da oso handia. Lehenengo postuetan dauden egunkariak begiratu, prentsa erregionala eta lurralde edo herrialdekoa nagusi dela ondorioztatu daiteke.

1. taula: Euskal Autonomia Erkidegoan audientzia gehien dituzten egunkarien klasifikazioa, hedapen eremua eta egoitza nagusiaren kokalekua			
Egunkariak:	Mota:	Eremua:	Egoitza nagusia:
<i>El Correo</i>	Erregionala	Bizkaia batez ere, eta Araba, Miranda de Ebro, Gipuzkoa eta Errioxa	Bilbo

<i>El Diario Vasco</i>	Lurralde edo Herrialdekoa	Gipuzkoan batez ere, eta Baztan-Bortziriak zonaldea	Donostia
<i>Deia</i>	Lurralde edo Herrialdekoa	Bizkaia	Bilbo
<i>Marca</i>	Estatu mailakoa	Autonomia Erkidego guztiak	Madril
<i>Gara</i>	Euskal Herri mailakoa	Euskal Autonomia Erkidegoa, Nafarroa eta Iparralde	Donostia
<i>El País</i>	Estatu mailakoa	Autonomia Erkidego guztiak	Madril
<i>Berria</i>	Euskal Herri mailakoa	Euskal Autonomia Erkidegoa, Nafarroa eta Iparralde	Andoain
<i>Mundo Deportivo</i>	Estatu mailakoa (edizioa du Euskadin)	Autonomia Erkidego guztiak	Bartzelona
<i>El Mundo del País Vasco</i>	Estatu mailakoa (edizioa du Euskadin)	Euskal Autonomia Erkidegoa	Madril/Bilbo
<i>Noticias de Gipuzkoa</i>	Lurralde edo Herrialdekoa	Gipuzkoa	Donostia
<i>Diario de Noticias de Álava</i>	Lurralde edo Herrialdekoa	Araba	Gasteiz
Iturria: norberak egindakoa Guía de la Comunicación Abierta webgunean lortutako datuekin. https://gida.irekia.euskadi.eus/es/categories/32			

Vocento taldeko *El Correo*-k sei edizio erregional ditu, Bizkaia eremuan zabaltzen dena izanik indar handiena duena. Talde bereko *Diario Vasco* Gipuzkoan zabaltzen da gehien bat –Nafarroakoa Baztan-Bortziriak zonaldean ere hedatzen da–. Noticias taldeko egunkariei dagokionez, hauek ere lurraldekoak dira. Beraz, lehenengo hirurak ikusita, irakurleek gertuko albisteak lantzeari ematen dieten garrantzia argi geratzen da. Halaber talde bietan fenomeno logiko bat ikusi daiteke: Bizkaian Euskadiko populazioaren parterik handiena bizi dela kontuan izanik, zentzua du lurralde historiko horretan irakurle kopurua ere handiena izatea.

Bestalde, albisteen tokikotasunari garrantzi handia ematen zaiola argi geratzen bada ere, laugarren postuan *Marca* egunkaria dago, kirolari lotutako informazioak lantzen dituenak. Hurrengoak *Gara*, *El País* eta *Berria* dira, informazio orokorragoa eskaintzen dutenak. *El Mundo Deportivo* kirol egunkaria da zazpigarrena. Eta azkenik, *El Mundo del País Vasco*, tokiko albisteak oso modu azalekoan lantzen dituenak, eta herrialde mailako *El Mundo* edizioaren informazio orokorreko albistekin osatzen dena; eta Noticias taldeko Gipuzkoako eta Arabako edizioak daude.

Audientziaren datuek, hala ere, ez dute guztiz bat egiten hedapenaren datuekin. Hedapenak soilik zehazten du egunkari bakoitzeko zenbat ale saldu iren, eta logikoa denez, audientziaren datuak hauek baino askoz handiagoak dira, egunkari bera pertsona batek baino gehiagok irakurri dezakelako. Zentzu horri jarraiki, *Marca* egunkaria hedapen zerrendan bosgarren postuan agertzen da, eta audientzian laugarrenean. Nabarmena da gainera hedapenaren eta audientziaren arteko aldea: 2016an egunero batz bestea 6.926 egunkari saldu zituen, eta egunero 82.000 irakurle izan zituen. Orobat, *Gara* eta *Berria*¹ egunkarien hedapen daturik ezin izan da aurkitu OJDren kontrolatan ez agertzea erabaki dutelako, beraz, *El País*-en igoera kenduta –*Marca* hedapenean postu bat jaisten delako–, ezin da jakin ordena guztiz mantenduko litzatekeen. Baiezatu ahal den bakarra da, esan bezala, irakurleen kopurua hedapenaren kopurua baino askoz handiagoa dela kasu guztietan.

2. taula: Prentsaren eguneroko hedapena eta tirada 2016an Euskal Autonomia Erkidegoan		
Egunkariak:	Hedapena:	Aleko tirada:
1 <i>El Correo</i>	61.975	79.954
2 <i>El Diario Vasco</i>	48.273	59.069
3 <i>Deia</i>	10.131	16.257
4 <i>El País</i>	7.756	11.550
5 <i>Marca</i>	6.926	10.491
6 <i>Mundo Deportivo</i>	6.357	9.799
7 <i>El Mundo del País Vasco</i>	2.515	4.923
8 <i>Noticias de Gipuzkoa</i>	2.417	6.234
9 <i>Diario de Noticias de Álava</i>	2.104	4.746

Iturria: norberak egindakoa OJD webgunean lortutako datuekin. <https://extranet.introl.es>

Azkenik, agerian geratzen den beste ezaugarri bat Euskadiko prentsan euskarak duen indar falta da. Gehien irakurtzen diren hamaika egunkarietatik, informazio guztia euskaraz argitaratzen duen bakarra *Berria* da. Halaber, *Deia*, *Gara*, *El Correo* eta *Diario Vasco* haien burua elebiduntzat badute ere, egitan ez dute inondik-inora informazioaren %50 euskaraz idazten, elebidunak izateko premisa dena. Hala ere, esan beharra dago, aipatutako horietatik, *Gara* egunkariak egiten duela euskararen erabilerarik handiena. Bestalde, *Deia*-ren kasuan, ohikoa izaten da iritzi sailean zutaberen bat euskaraz egotea, baina, informazio nagusiak lantzeko gaztelania erabiltzen du, eta euskaraz eskaintzen den informazioa sakona denean, gaztelaniaz idatzitako edukiarekin osatzen du.

3. taula: Euskal Autonomia Erkidegoan audientzia gehien dituzten egunkarien argitaratze hizkuntza	
Egunkariak:	Argitaratze hizkuntza EAEn:
<i>El Correo</i>	Gaztelania ia guztia, eta informazioaren bat euskaraz
<i>El Diario Vasco</i>	Gaztelania ia guztia, eta informazioaren bat euskaraz
<i>Deia</i>	Gaztelania ia guztia, eta informazioaren bat euskaraz

¹ Aipatu beharra dago *Berria* ez dela egunero argitaratzen, astelehenetan ez baitu alerik ateratzen.

<i>Marca</i>	Gaztelania
<i>Gara</i>	Gaztelania nagusi, baina zati handi bat euskaraz
<i>El País</i>	Gaztelania
<i>Berria</i>	Euskara
<i>Mundo Deportivo</i>	Gaztelania
<i>El Mundo del País Vasco</i>	Gaztelania
<i>Noticias de Gipuzkoa</i>	Gaztelaniaz ia guztia, eta informazioren bat euskaraz
<i>Diario de Noticias de Álava</i>	Gaztelaniaz ia guztia, eta informazioren bat euskaraz
Iturria: norberak egindakoa	

3. METODOLOGIA

Ikerketa egiteko 2016ko uztailako eta abuztuko hilabetetan zehar, San Fermin jaietatik abiatuta (2016ko uztailaren 7a), Euskal Herriko toki ezberdinetan jazotako eraso eta abusu sexualen salaketei buruz *El Correo*, *Deia* eta *Berria* egunkarietan argitaratutako informazioa bildu da.

Hasteko, azaldu beharra dago hemendik aurrera, kasuen izendapenean kenduta, sexu eraso kontzeptua, bai erasoerai bai abusuei erreferentzia egiteko erabiltzea erabaki dela, bien arteko muga oso mehea delako, eta epaiketa egon aurretik ezinezkoa delako ziurtasunez jakitea biolentzia edo larderiarik egon den ala ez. Terminoa orokorragoa delako hautatu da eraso eta abusuak. Halaber, kasuen izendapenean, horren inguruko datu zehatzik helarazi bada, salaketa zehazki zein delituagatik izan den azaldu da.

Gauzak horrela, konnotazio sexuala izan duten eraso sexistak baino ez dira kontuan hartu, eta lehenetsi egin dira prentsan jarraitasun handiena izan dituztenak, hau da, aukeratutako egunkari guztietan gutxienez behin agertu behar izan dira, eta baten behintzat, egun bat baino gehiagoko jarraipena eduki.

4. taula: Ikerketarako aukeratutako kasuak ordena kronologikoan (2016)

Gertaera:	Data:	Probintzia:
Bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan	2016/07/08	Nafarroa
Abusu sexual baten salaketa BBK Live jaialdian	2016/07/12	Bizkaia
Aixerrotako <i>paellas</i> jaietan bortxaketa salaketa	2016/07/26	Bizkaia
Gasteizko jaietan eraso sexual baten saiakeraren salaketa	2016/08/08	Araba
Eraso sexual baten salaketa Donostian	2016/08/11	Gipuzkoa
Bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten	2016/08/22	Bizkaia
Zenbait eraso sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian ²	2016/08/23	Bizkaia
Eraso sexual baten salaketa Durangon	2016/08/24	Bizkaia
Iturria: norberak egindakoa		

² Guztira askatasun sexualaren aurkako 8 salaketa ipini ziren Bilboko Aste Nagusian.

Halaber, ez da faktore erabakigarri bat izan gertaerak Euskal Herriko zein tokitan gertatu diren, beraz, lurraldeen arteko desoreka handia da: aztertutako kasuen %62,5 Bizkaian jazo dira, %12,5 Gipuzkoan, %12,5 Nafarroan, eta beste %12,5 Araban.

Hedabideei dagokionez, paperezko egunkariak soilik aukeratu dira, edizio digitalak aldakorrek direlako, eta erredakzioetara edukien inguruko informazio berria sartzen doan heinean, aurretiaz argitaratutako informazioa birmoldatu baino ez dutelako egiten kasu askotan. Horren ondorioz, zaila izan daiteke analisi kuantitatibo fidagarri bat aurrera eramatea.

Azaldutakoa kontuan hartuz, esan bezala, egoitza nagusia Euskadin duten hiru egunkari aukeratu dira: Vocento taldeko *El Correo*, Noticias taldeko *Deia*, eta Berria taldeko (EKT) *Berria*. Lehenengo bien hautapena bi komunikazio talde horiek Euskadin gehien irakurtzen direnak direlako egin da, eta bai *El Correo*, bai *Deia*, talde horien barruan irakurle gehien dituztenak direlako. Bestalde, *Berria* informazio oro euskaraz eskaintzen duen egunkari bakarra delako aukeratu da. Halaber, nahiz eta Nafarroako kasu bat egon, Euskadin egiten diren egunkariak bakarrik kontuan hartzea erabaki da Nafarroako gertakizunei, eta are gehiago, San Fermin jaiei, garrantzia handia ematen dietelako. Gainera, ikerketaren xedea Euskadiko egunkariak sexu erasoak nola tratatzen dituzten aztertzea da, eta ez Euskal Herrikoek.

Laginaren aukeraketa eginda, jasotako informazioaren analisi kuantitatiboa eta kualitatiboa egin da, bien arteko baturarekin, aztergai dagoen gaiaren inguruko konklusioak atera ahal izateko. Azterketa hemerografiko hau gauzatzeko zenbait ikerketa miatu dira, eta azkenik, Pardok eta Bodinek 2012an egindako *Análisis de prensa de los casos de dopaje de Marta Domínguez y Alberto Contador: ¿héroes o villanos?* ikerlana erreferentzia legez hartzea erabaki da, oso modu erraz eta ulergarrian azaltzen delako metodologia. Nahiz eta azterketa horren ikergaiak lan akademiko honen gaiarekin zerikusirik ez duen, bertan kasu azterketa bat gauzatzen da, eta beraz, jarraitutako metodologiak ikerketa honetarako ere balio du.

3.1. Analisi kuantitatiboa

Analisi kuantitatiboa burutzeko egunkarietako sail guztiak aztertu dira, iritzi sekzioa barne. Horren xedea egunkari bakoitzak gertakari bakoitzaren inguruko zer nolako jarraipena egin duen aztertzea da. Horretarako jazoera bakoitzaren jarraipena egin da aukeratutako medioetan horien berri lehenengo aldiz eman zenetik, aste bat pasa zen arte. Ondoren, kasu eta egunkari bakoitzarentzat taula bat bete da, eta bertan neurketa egiteko baliagarriak diren zenbait puntu bildu dira:

❖ Ustezko biktima eta erasotzailearen datuak

Puntu honetan ustezko biktima eta erasotzailearen sexua, eta hauen herritartasuna zehazten da. Nazionalitatea ezagutzea berebiziko garrantzia du, egunkariak datu horiek nola eskaintzen dituzten jakiteko, hau da, nazionalitatea protagonistak atzerritarrak direnean soilik aipatzen bada, edo tokikoak direnean ere aipatzen bada.

❖ Gertakaria zenbat egunetan zehar agertu da prentsan

Aste baten buruan, egunkari bakoitzean jazoera zenbat bider agertu den adierazi da puntu honetan. Denbora lagina kontuan hartuta, puntu honetan, eta guztietan, zortzi da *El Correo* eta *Deia*-rentzat egun kopuru maximoa, eta 7 *Berria*-rentzat, astelehenetan ez delako argitaratzen. Egunkari batek zazpi edo zortzi egunetan zehar argitaratu badu jazoeraren bat, egun bakar bat argitaratu badu baino jarraipen handiagoa egin duela esan gura du, beraz, garrantzia handiagoa eman diola ere esango da.

❖ Azalean agertu den ala ez, eta agertzekotan, argazkirik izan duen

Berri bat azalean agertzeak egunkari horrek gertakariari emandako garrantziaren isla handia da, egunero kazetek dituzten eduki guztietatik, bakar batzuk baino ezin baitira agertu. Argazki batekin irudiztatuta badaude gainera, lortu nahi den ikusgarritasuna orduan eta handiago da.

❖ Egunkariaren barrualdean argazkirik izan duen ala ez

Zenbatu egin da informazioak zenbat egunetan eraman duten argazkia, eta horien edukia zein izan den, argazkiek informazioa ere eskaintzen baitute. Normalean informazio laburrek ez dituzte argazkirik eramaten, beraz, argazkia ia egunero eraman duen informazio batek bere garrantzia izan du egunkarian. Horrez gain, baliagarria da jakiteko normalean zein argazki mota erabiltzen den gehiago eraso eta abusu sexualen inguruko informazioaren berri emateko (biktimarena, erasotzailearena, lekukoena...).

❖ Informazioari oro har emandako garrantzia

Klasifikazioa burutzeko lau maila ezberdin bereizi dira informazioari emandako garrantziaren arabera eta bakoitzari letra bat atxikitu zaio zenbaketa taulan:

A – Informazioa orrialdearen gai nagusia denean.

B – Informazioak orrialdea zabaltzen ez duenean, baina garrantzi nahikoa duenean.

C – Berriak garrantzi eskasa duenean (labur bat, adibidez).

D – Informazioa beste gertakari bati buruzko albiste edo erreportaje baten barnean dagoenean. Hau da, albistea berez ez da gai horren ingurukoa baina aztergai dagoen gertakariari erreferentzia egiten zaio.

Klasifikazio hau gertakaria agertu den egun bakoitzeko aplikatu da, ondoren, ikerketaren emaitzetan bakoitzak bataz-beste zer nolako inportantzia izan duen kalkulatu ahal izateko.

❖ Zein den informazioa lantzeko erabilitako generoa

Gertaerari buruzko informazioa albiste, erreportaje edo iritzi eran landu den zehazten du puntu honek, eta zenbatuz, zehaztu ahal izango da erasoei buruzko informazioak gehien bat zein generotan argitaratzen diren. Baliagarria da datu hori ezagutzea

informazioari emandako garrantzia ere zehazten duelako hein handia batean. Gertakaria erreportaje eran argitaratzean, gaiaren inguruko sakonketa bat egiteko interesa islatzen da; albiste eran, aldiz, informazio ohikoak eta ez hain sakonak eskaintzen dira, ez dira beste informazioengandik desberdintzen. Bestalde, iritzi sailean gertakariari buruz editorial edo iritzi artikulua bat argitaratzen denean, informazioak oihartzun handia izan duela esan gura du, eta ondorioz, egunkariak entzutea ere eman nahi diola esan nahi du.

❖ Titularra zein motakoa den

Tituluan informazio soila, interpretazioak, iritzia edo aipuak jasotzen diren aztertzen du puntu honek.

❖ Informazioak sinadurarik duen ala ez

Atal honetan informazio eta iritziek sinadurarik duten ala ez, eta izanez gero, gizon batek edo emakume batek sinatutakoa den zehazten da. Datu horrekin sexu erasoei buruzko informazioak tratatzeko normalean zein sexutako kazetariak hautatzen diren ezagutu nahi da.

❖ Kontzeptuen erabilera

Bestalde, erasoei erreferentzia egiteko hizkuntzarik ohikoena zein izan ohi den ere neurtu da. Horretarako, tituluetan hitz klabe batzuk zenbat aldiz errepikatzen diren aztertu da:

- Bortxaketa
- Eraso sexista
- Sexu eraso
- Biolentzia
- Ustezko (ustezko erasotzaileari erreferentzia egiteko)

Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria					
Gertakaria					
Biktima	Gizona:	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez:
Erasotzailea	Gizona:	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna					
Egun kopurua					
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai:			

-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
(1.egunaren data)	A:	B:	C:	D:	
...	A:	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea:	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa:	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:		Bai:		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez:		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez:		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez:		Bai:		
Sinadura	Ez:	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

Datuak jaso ondoren, taula bakoitzetik lortutako emaitzak gaika eta egunkarika alderatu dira emaitzak eta ondorioak atera ahal izateko.

3.2. Analisi kualitatiboa

Lan mota honen luzera mugak kontutan izanik, argitaratutako eduki guztien analisia egitea ezinezkoa litzateke, ondorioz, eduki guzti horiek ordezkatu dezaketen lagin bat hartzea erabaki da, lagin horren barruko elementuak egunkari bakoitzak kasu bakoitzari emandako tratamendua islatzeko baliagarriak baitira. Beraz, analisi kualitatiboa burutzeko *El Correo*, *Deia* eta *Berria* egunkarietan argitaratutako 33 azal, 107 titulu eta hauen titulazio elementuak, 74 sarrera, eta 63 argazki eta argazki-oin aztertuko dira. Hau da, iritzi saileko edukiak kenduta, aukeratutako laginaren barruan hautatutako kasuen inguruko azal, titulu, titulu elementu, sarrera eta argazki guztiak –iritzi sekzioa kanpo uztea erabaki da deontologia aldetik dituen mugak desberdinak direlako–.

Analisia aurrera eramateko zenbait kazetaritza-etika dokumentu hartu dira erreferentzia legez, horietan zehazten diren printzipio etikoak errespetatzen diren zehazteko xedearekin. Alde batetik, hiru egunkariak non kokatzen diren kontuan harturik, bai Europako Kontseiluak Estrasburgon 1993an onartutako *Europako Kazetaritzaren Kode Deontologikoa* nazioarte mailako dokumentua, bai Espainiako Kazetarien Elkarteetako Federazioak (FAPE) urte berdinean onartutako *Kazetari-lanbidearen kode deontologikoa* lurralde mailako kodeak oinarri bezala erabiltzea beharrezko da, kode bi hauek baitira esparru geografiko horri dagozkienak. Analisia proposatutako helburuetara moldatzeko xedearekin, ez dira bertan azaltzen diren printzipio etiko guztiak aztertu, baizik eta aztergai dagoen gaiarekiko hurbiltasuna izanik erreferente, zenbait aukeratu dira. Bestalde, Vocento eta Berria taldeetako barne kodeak aztertuko dira. Horietan ere, gertutasuna kontuan hartuz, printzipio gutxi batzuk aukeratu dira.

3.2.1. Europako Kazetaritzaren Kode Deontologikoa (Europako Kontseilua)

Europako Kontseiluaren *Europako Kazetaritzaren Kode Deontologikoa* 1993ko uztailaren lehen onartu zen aho batez Estrasburgon, honetan biltzen diren kazetaritzarako printzipio etikoak esparru europarrean aplikatzeko helburuarekin. Zazpi ataletan banatzen da³, eta guztira 38 artikulua ditu. Ikerketa honetarako hiru artikulua erabili dira, eta horrela laburbiltzen dira:

- Informazioen eta iritzien arteko bereizketa argia egin behar du kazetariak. Albisteak datuez osatutako informazioak diren bitartean, iritziek pentsamenduak, ideiak eta aurreiritziak adierazten dituzte (1.3).
- Kazetariak, bai informazio, bai iritzi sailetan, errugabetasun presuntzioa errespetatu beharra dute, batez ere, epailearen erabakiaren zain dauden gaien inguruan aritzeko (3.22).
- Tentsio egoeren aurrean, hedabideek balore demokratikoen alde egiteko betebeharrak morala dute (5.33).

3.2.2. Kazetari-lanbidearen Kode Deontologikoa (FAPE)

Espainiako Kazetarien Elkartearen Federazioak (FAPE) 1993an onartu zuen Sevillan, Ezohiko Asanbladaren bidez, *Kazetari-lanbidearen Kode Deontologikoa*. Espainia mailan etika dokumentu gorena da –Katalunian, salbuespen–, eta kazetarien autorregulazioaren alde egiten du. Kodea hiru ataletan⁴ banatzen diren 20 artikuluk osatzen dute. Ikergaiarekiko gertutasun handiena duten hiru artikulua hautatu dira:

- Aurkakoa frogatzen den artean, pertsona guztiak errugabeak dira. Horrez gain, kazetariak delitu batengatik akusatuak edo zigortuak izan diren pertsonen gertuko nortasuna aipatzea ekidingo du, eta baita biktimena ere, batez ere sexu-askatasunaren aurkako delituen kasuetan (1.5).
- Kazetariak diskriminazioak saihestu behar ditu. Pertsonen arraza, kolorea, erlijioa, jatorri soziala edo sexua ez ditu argitaratuko informazioarekin zuzeneko erlaziorik ez badute, eta egitekotan, ez du mespretxuzko eran edo aurreiritziekin egingo (1.7)
- Kazetariak informazioak, iritziak, interpretazioak eta usteak era argian bereiziko ditu (3.5).

3.2.3. Vocento taldeko estilo liburua

Libro de estilo Vocento estilo liburua 2003an argitaratu zen Vocento taldeko hedabide guztietan aplika zedin, momentura arte taldearen barruko zenbait hedabideek –ABCk adibidez– zituzten etika dokumentuak bigarren maila baten utziz. José Martínez de Sousa linguistak idatzi zuen, eta lau zati handitan banatzen da: lehenengo partean ikuspuntu editorialari eta kazetaritzari lotutako printzipio orokorrak biltzen diren

³ Informazioak eta iritziak (1), Informaziorako eskubidea oinarritzko eskubide gisa (2), Kazetaritzaren funtzioa eta bere jardura etikoa (3), Kazetaritza idazkeraren estatutuak (4), Gatazka egoerak eta babes bereziko gertaerak (5), Kazetaritza etika eta autokontrola (6), Ministroen batzorderako gomendioak (7).

⁴ Printzipio orokorrak (1), Estatutua (2), Jokaera printzipioak (3).

bitartean; bigarren, hirugarren eta laugarrenean hizkuntza eta ortografiari lotutako irizpideak, eta lexikoari, toponimoari, jentilizioari, eta bestelako xehetasunei lotutako zalantzen argitzeak jorratzen dira.

Ikerketa kualitatiboan printzipio etikoak aztertzea baino ez da xedea, beraz, bigarren, hirugarren eta laugarren atalak ikerketatik kanpo utzi dira, baliagarriak diren printzipioak lehenengo partean baino ez baitira garatzen. Bertan, beste lau ataletan⁵ banatzen diren 22 artikuluko biltzen dira. Horietatik, bost aukeratu dira:

- Kazetaria gertaera baten lekuko izan bada ez du iturririk aipatu behar, adierazpen kazetaritza erabili beharrean, hobe da bizitakoa bere hitz propioekin kontatzea. Halaber, gertakizunaren lekuko ez denean iturria aipatu beharko du, eta hau era zuzenean aipatzea posible ez bada, “gobernuko iturri baten arabera” edo antzeko formulak erabili ahalko dira. Bestalde, ezin izango dira erabili “iturri fidagarri baten arabera” edo antzerako formulazioak, ez baitute egitasunik bermatzen (1.2.4.a)
- Kazetaria ez da protagonista, informazio testuetan bere iritziek ez dute lekurik (1.2.8.a).
- Ez da erabiliko konfusioak zor ditzakeen argazkirik, eta kontu handia eduki beharko da kaltegarriak izan ahal diren argazkiak argitaratzeko orduan. Horrez gain, artxiboko argazkiak erabiliz gero, aipatu egin beharko da (1.2.11.a-c).
- Pertsonen intimitaterako eskubidea errespetatu behar da, eta ekidin egingo da inoren bizitza pribatua sartzeko. Gertakariari buruzko informazioak helarazteko inplikatuaren izenak inisialekin adieraziko dira, eta soilik emango da euren izena esfera publikoko pertsonari eragiten dieten gertakizunen kasuan. Halaber, kasu guztietan errespetatu beharko da errugabetasun presuntzioa (1.2.12).
- Kazetariak ez ditu informazioak puztuko erakargarriagoak izan daitezen (1.3.2.4.g).

3.2.4. Berria taldeko estilo liburua

Berria estilo liburua 2006 irailean argitaratu zen, *Berria* ireki eta hiru urte beranduago⁶ (edizio berriztatua 2013an atera zen). Bertan, deontologiari, informazio eta interpretazioari, euskarazko idazkuntzari, ortotipografiari eta onomastikari lotutako argibideak eskaintzen dira. Ikerketa honetarako deontologiari lotutako puntua baino ez da aztertu, besteak ez baitira baliagarriak.

Deontologia atalak zazpi printzipio nagusi biltzen ditu: ikuspegi aniztasuna, bereizketarik gabeko tratamendua, kazetarien jardunbidea, informazioa eta iritzia,

⁵ Printzipio editorialak (1), Kazetaritza printzipioak (2), Kazetaritza estiloa (3), Publizitatea (4).

⁶ 2003an Espainiako Auzitegia Nazionalak *Euskaldunon Egunkaria* itxi zuen Juan Del Olmo epailearen aginduz, eta itxiera horrekin batera, estilo liburua bahitu zuen. Hilabete gutxi batzuk pasa zirenean, ETKk (*Berria* taldea) *Berria* egunkaria ireki zuen, aurrekoaren hutsunea betetzeko intentzioarekin, eta euskarazko komunikabideak sustatzeko xedearekin. *Berria estilo liburuan* azaltzen denez, 2006an *Euskaldunon Egunkariaren* estilo liburua bahituta segitzen zuenez, ETKk estilo liburu berria sortzea erabaki zuen.

informazio iturriak, argazkiak, eta publizitatea. Azkeneko atalkoak kenduta, beste guztietan biltzen diren zenbait jarraibide erabiliko dira:

- Ez da onartuko sexuan, etnian, erlijioan, kulturen, sexu aukeran edo bestelakoetan oinarritutako diskriminaziorik. Kazetariak topiko eta aurreiritziak alde batera utziko ditu, eta errealitatea kontatzera mugatuko da (2).
- Genero indarkeria giza eskubideen urraketa bezala tratatuko da. Sentsazionalismoa baztertu beharko da, eta pertsonen intimitaterako eskubidea errespetatu (2.1.1).
- Ez dira etnia, erlijioa, jatorria edo kultura aipatuko informazioa ulertzeko beharrezkoa ez bada (2.3.1).
- Kazetariak errugabetasun presuntzioa errespetatu behar du bere sail guztietan, batez ere, atxilotuta baina epaitu gabe dauden pertsonen kasuan (3.3.4).
- Informazio generoetan ez da kazetariaren iritzirik onartuko. Informazioek objektibo behar dute izan (4.2).
- Informazio iturriak behar bezala identifikatuko dira. Iturri anonimoek ez dute lekutik egunkarian, eta ezin izango dira erabili “iturri fidagarri baten arabera” edo “ekonomia aditu baten esanetan” bezalako formularik (5.3).
- Argazkiak informazioak diren aldetik, ezin dira manipulatu ezta desitxuratu. Gainera, guztiak sinatuta agertu beharko dira, eta artxibokoak izanez gero, era argian adieraziko da (6.5).

3.2.5. Printzipio zehatzak

Aukeratutako kodeetan aipatzen diren printzipioak aztertu, eta zehatz batzuk hautatu eta gero, hauek sei oinarri etikotan laburbildu dira, analisia modu errazago baten burutzeko xedearekin.

- 1) Informazioa eta iritzia bereizi: Europako Kodea (1.3 art.); FAPEn Kodea (3.5.art.); Vocentoren Estilo Liburua (1.2.8.a art.); Berriaren Estilo Liburua (4.2 art.).
- 2) Errefusatu sentsazionalismoa: Vocentoren Estilo Liburua (1.3.2.4.g art.); Berriaren Estilo Liburua (2.1.1 art.)
- 3) Errespetatu errugabetasun printzipioa: Europako Kodea (3.22 art.); FAPEn Kodea (1.5 art.); Vocentoren Estilo Liburua (1.2.12 art.); Berriaren Estilo Liburua (3.3.4 art.)
- 4) Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman (etnia edo jatorria, adib.): FAPEn Kodea (1.7 art.), Berriaren Estilo Liburua (2. art.)
- 5) Iturriak era egokian identifikatu: Vocentoren Estilo Liburua (1.2.4.a art.); Berriaren Estilo Liburua (5.3 art.)
- 6) Argazkien tratamendu egokia bermatu: Vocentoren Estilo Liburua (1.2.11.a-c); Berriaren Estilo Liburua (6.5 art.)

Emaitzak ateratzeko, zerrenda baten urrapen guztiak zenbakituko dira, eta bakoitza zehazki zein egunetan, zein egunkaritan eta zein orrialdetan eman den zehaztuko da.

Horrez gain, bakoitza urrapen legez zergatik hartzen den azalduko da. Urrapenaren zergatia behin eta berriz errepikatzen bada, argibidearen azaltzeko tokian “berdin” adieraziko da.

4. IKERKETAREN EMAITZAK

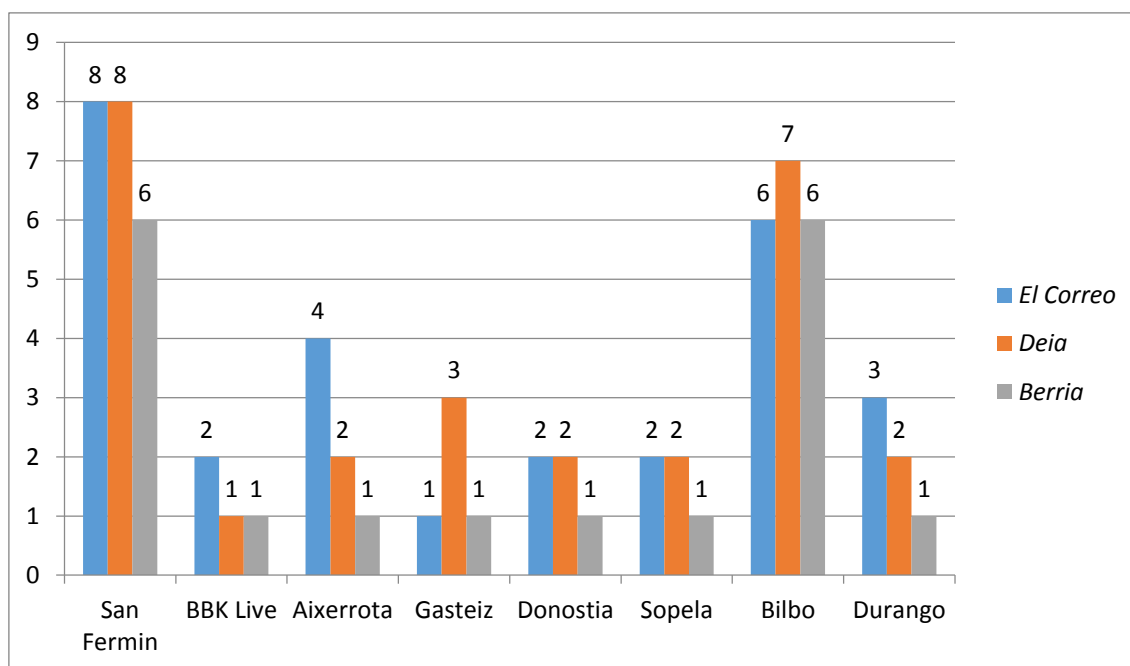
4.1. Analisi kuantitatiboaren emaitzak

4.1.1. JARRAIPENA ETA GARRANTZIA

❖ JARRAIPENA

Lehenengo eta behin, modu orokorrean, egunkari bakoitzak kasu bakoitzari emandako jarraipena aztertu da.

2. grafikoa: Gertakari bakoitza aukeratutako egunkarietan aste baten buruan agertutako egun kopurua

Iturria: norberak egindakoa

Grafikoan ikusi ahal denez, *Berria* da, oro har, aukeratutako sexu eraso eta abusu salaketen jarraipen txikiena egin duena. Guztira, 18 egun argitaratu ditu kasuen inguruko informazioak. Bestalde, *El Correo* eta *Deia*-ren arteko aldea ez da hain modu nabarmenean ikusten. Izan ere, egun bateko ezberdintasuna baino ez dute: *El Correo*-k, guztira, 28 egun argitaratu ditu informazioak, eta *Deia*-k 27.

Kasuei dagokionez, ezberdintasuna handiagoa da. Argi ikusi daiteke San Fermin jaietako gertakariak, eta Bilboko Aste Nagusiko kasuek jarraitasun handiena izan dituztenak izan direla. Hala ere, egun kopuru bera ez da berdina hiru egunkarietarako kasu baten ere ez. Orobat, *Berria*-k ez du inoiz beste biek baino jarraipen handiagoa

egiten, eta *El Correo* eta *Deia*-ren kasuan, gertakariaren arabera bata edo beste gailentzen da.

El Correo eta *Deia* egunkariak aste baten buruan egun kopuru maximora heltzen dira (8 eguneko jarraipena) San Fermin jaietako gertaerarekin, hau izanik, bien kasuan, gertakaririk jarraituena. *Berria* egunkariak aldiz, Bilboko Aste Nagusian gertatutako eraso eta abusuei egiten die jarraipenik handiena (6 egun)⁷, nahiz eta San Fermin jaietakoa oso gertu dagoen (5 egun). Beste kasu guztiak, aldiz, jaitsiera handia dute, *Berriak* egun bat baino ez baitie eskaintzen bakoitzari. *El Correo* eta *Deia*-rekin antzekoa gertatzen da. Bilboko Aste Nagusiko kasuak dira bigarren jarraituenak (6 eta 7 egun), eta hauen ondoren jaitsiera nabarmena da.

Aukeratutako kasu bakoitza hiru egunkarietan agertu den egun kopuruaren batuz bestekoa eginez, modu orokorrean, jarraipen gehien zeinek izan duen zehaztu daiteke. Emaitzak hurrengoak dira⁸:

5. taula: Aukeratutako kasuak aste baten buruan <i>El Correo</i>, <i>Deia</i> eta <i>Berria</i> egunkarietan agertutako egun kopurua batuz beste, handienetik txikienera ordenatuta		
	Kasuak:	Egun kopurua (batuz beste):
1	San Fermin	7
2	Bilbo	6,33
3	Aixerrota	2,33
4	Durango	2
5	Donostia	1,67
6	Sopela	1,67
7	Gasteiz	1,67
8	BBK Live	1,33

Iturria: norberak egindakoa

❖ GARRANTZIA

Garrantzia neurtzeko puntu honetan zerrendatuko diren lau elementu hartuko dira kontuan.

1. A,B,C eta D parametroak⁹

Aurretik aipatu den bezala, zenbakikuntza taulak osatzeko, A,B,C eta D parametroekin neurtu da garrantzi orokorra. Horren helburua gertakari bakoitza prentsan agertu den egun kopuruaz gain, zenbat toki hartu duen, eta ondorioz, zernolako inportantzia eman zaion zehaztea da; ez baita berdina, sei egun labur gisa agertzea, edo orrialdeko gertakari nagusi legez.

⁷ *Berria* egunkariaren kasuan, jarraipen egun kopuru maximoa 7 da, astelehenetan ez baita argitaratzen.

⁸ Donostia, Sopela eta Gasteizeko kasuek jarraipen bera dutenez, modu ausazkoan ordenatu dira.

⁹ Ikus 3.1. puntua

Lehenik eta behin, kasu bakoitzeko egunak banan-banan aztertu dira, jarraitasun handiena izan duenetik hasiz. Ondoren, guztiak komunean jarri dira konparaketa egiteko.

6. taula: San Fermin jaien gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	C	A	B
2. eguna	B	A	A
3. eguna	A	A	A
4. eguna	D	D	A
5. eguna	D	D	A
6. eguna	D	D	D
7. eguna	D	D	-
8. eguna	D	D	-

Iturria: norberak egindakoa

San Fermin jaietako gertakaria jarraitasun gehiena duena izanik, arreta deitzen du *El Correo* egunkariak lehenengo egunean kasuari labur bat baino ez eskaini izanak, eta orrialdeko gai nagusia soilik egun bakar baten. *Deia*-k bere aldetik, nahiz eta lehenengo egunetan gaiari garrantzi nabarmena eskaini, laugarrenetik aurrera, *El Correo*-k moduan, beste kasu batzuen barne baino ez zuen aipatu. *Berria* da kasu honetan, orokorrean, leku gehien eskaini diona. Nahiz eta egun gutxiagoko jarraipena egin, soilik egun baten eman dio D garrantzia, eta beste bi egunkariak San Fermin jaietako kasua beste kasu batzuen barne aipatzen hasiak zirenean, honek orrialdeko gai nagusi legez mantentzen jarraitzen zuen.

7. taula: Bilboko Aste Nagusian jazotako gertaerei egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	A	A
2. eguna	A	C	A
3. eguna	C	D	D
4. eguna	A	B	C
5. eguna	A	A	B
6. eguna	C	D	D
7. eguna	-	B	-

Iturria: norberak egindakoa

Bilboko Aste Nagusiko sexu eraso eta abusu salaketei garrantzia nahiko homogeen eta berdintsua eman diete hiru egunkariak. Kontutan izan behar da ere, Aste Nagusiko salaketa guztiak¹⁰ hartu direla kontuan, eta San Fermin jaien kasuan, soilik kasu bat,

¹⁰ Guztiara zortzi salaketa egon ziren.

bera bakarrik aztertzeke adina entzutetsu izan zelako. Beraz, logikoa da ere, San Fermin jaien kasuan D garrantzia duten albiste edo erreportaje asko egotea, eta Aste Nagusiko kasuan, ia egunero berri bat agertzen zenez, gaurkotasuna zuena izatea gai nagusia zena. Hau da, San Fermin jaiak bere osotasunean hartu izan balira, emaitzak seguruenez Aste Nagusikoen ia berdinak izango lirateke.

Hori azalduta, kasu honetan *El Correo*-ren aukeraketan desberdintasun nabaria ikusi daiteke. San Fermin jaien gertaerari inportantzia gutxien eman diona izan ondoren, Bilboko Aste Nagusikoei gehien eman diena da. Sei egunetik lau, orrialdeko gai nagusia izan da; eta soilik birritan eskaini dio labur bat.

8. taula: Aixerrotan jazotako gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	A	A
2. eguna	A	B	-
3. eguna	A	-	-
4. eguna	B	-	-
Iturria: norberak egindakoa			

9. taula: Durangoko gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	B	C	C
2. eguna	B	D	-
3. eguna	D	-	-
Iturria: norberak egindakoa			

10. taula: Donostian jazotako gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	B	A
2. eguna	A	C	-
Iturria: norberak egindakoa			

11. taula: Sopelako gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	C	A
2. eguna	A	D	-
Iturria: norberak egindakoa			

12. taula: Gasteizen jazotako gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	B	A
2. eguna	-	C	-
3. eguna	-	D	-
Iturria: norberak egindakoa			

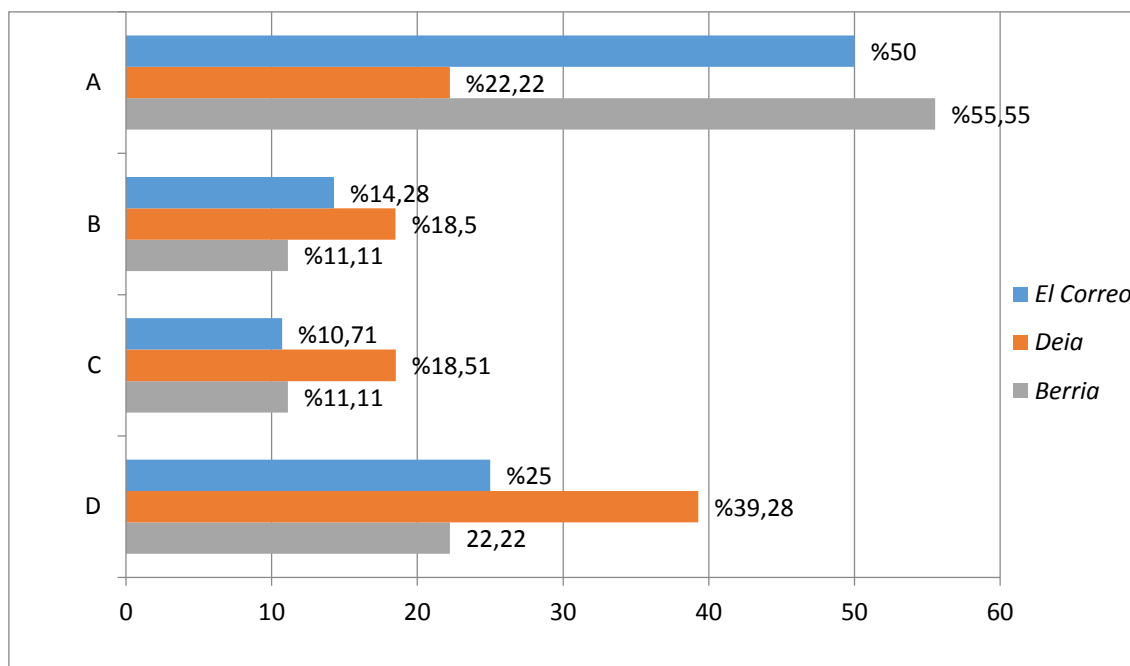
13. taula: BBK Live jaialdiko gertaerari egunkari bakoitzak emandako garrantzia			
	Gertakariari emandako garrantzia (A, B, C edo D)		
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>
1. eguna	A	D	D
2. eguna	D	-	-
Iturria: norberak egindakoa			

Bilboko Aste Nagusiko salaketen kasua geroztik ageri diren taulen emaitzak nahiko antzekoak direla esan daiteke. Logikoa denez, prentsan egun gutxi agertu direnez, D garrantzia kasu gutxitan eman zaie. Salbuespen bakarra BBK Live jaialdiko salaketa da, zeinetan *Deia*-k eta *Berria*-k soilik ematen duten gertatukoaren berri beste agerkari baten barnean.

Beraz, orokorrean ondorioztatu daiteke, jarraitasun handiena izan duten gertaerak, gero ez dutela zertan egunkarietan inportantzia gehien jaso dituztenak izan behar.

Halaber, modu orokorrean, Euskadiko egunkariak askatasun sexualaren aurkako delituen salaketei zenbat leku, eta ondorioz, zer nolako inportantzia ematen dieten jakitea da ikerketa honen xedeetariko bat. Horretarako, kasuek egunkarietan agertutako egun bakoitzean izan duten garrantzia (A, B, D eta C parametroekin neurtua) batu dira. Ondoren, kalkulatu egin da gertakariak zer nolako maiztasunarekin izaten duten A, B, C edo D garrantzia.

3. grafikoa: Egunkari bakoitzak kasu guztien baturari emandako garrantziaren (A,B,C eta D parametroen arabera) maiztasuna

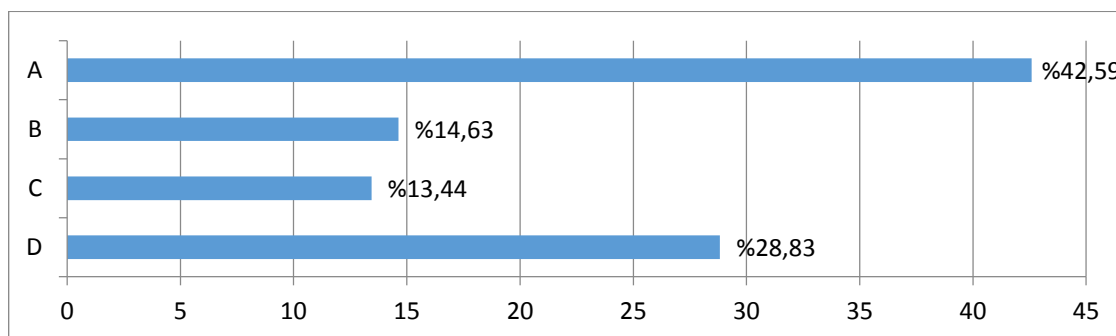

Iturria: norberak egindakoa

Argi ikusi daiteke askatasun sexualaren aurkako delituen salaketan berri ematen denean, *Deia* egunkariak kenduta, besteek eman ahal zaien garrantzirik handiena ematen dietela. Nabarmentzeko da gainera, *Berria* dela kasuen jarraipenik txikiena burutu duena, baina argitaratutako kasuei garrantzia gehien ematen diena. Bestalde, *Deia*-k albiste eta erreportajeak D garrantziarekin argitaratzen ditu kasu gehienetan.

Hala ere, hiru egunkarien arteko batz bestekoa eginez, mota horretako kasuak orrialdeko gai nagusiak izatea dela ohikoena ondorioztatu daiteke, besteekiko alde nabarmena baita. Ondoren, ikusi daiteke nola orrialde erdia edo labur bat eskaintzea ez den hain normala izaten; eta bestalde, beste kasu baten barne aipatzea sarri erabiltzen den errekurtoa dela.

4. grafikoa: Egunkariak kasu guztien baturari emandako garrantziaren (A, B, C eta D parametroen arabera) maiztasuna batz beste

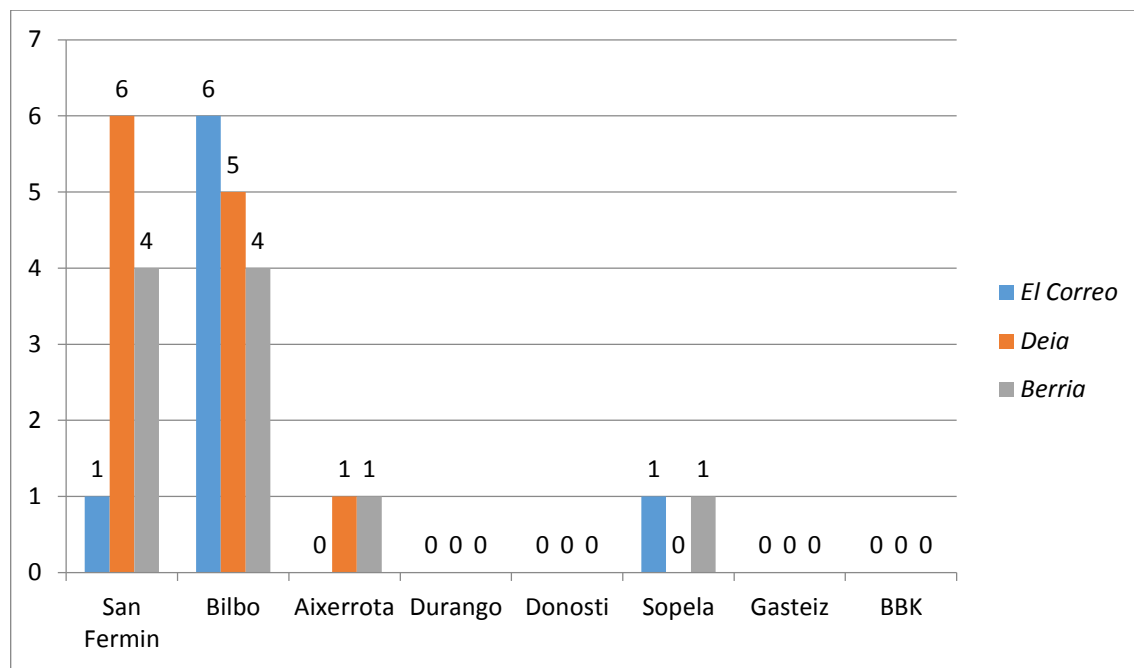

Iturria: norberak egindakoa

2. Azalak

Garrantzia neurtzeko erabilitako bigarren elementua azalak dira. Lehenengo eta behin, ikergai dagoen kasu bakoitza aste baten buruan azalean zenbat bider egon den zenbatu da, eta grafiko bat osatu da, kasuak jarraipen handiena izan duenetik, txikiena izan duenera ordenatuz.

5. grafikoa: Kasu bakoitza egunkariaren azaletan agertu den egun kopurua (agertu zen lehenengo aldiz, aste bat pasa zen arte)

Iturria: norberak egindakoa

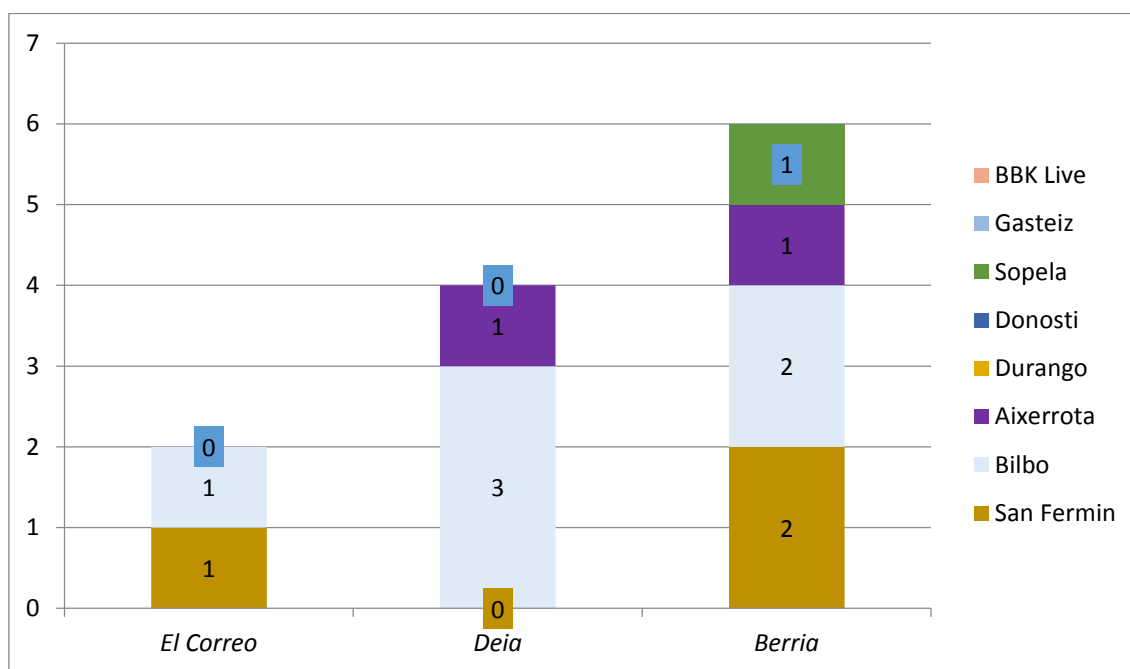
Nabarmentzekoa da berriro ere *El Correo*-k San Fermin jaien gertaerari jarraipen handiena eman ondoren, azalean soilik egun bat agertzeak. Hala ere, esan beharra dago *El Correo*-ren taldeak, Vocentok, ez duela ediziorik Nafarroan, eta beraz, normala da informazio askorik ez izatea. Gainera, *El Correo*-ren hedapen esparrua kontuan izanik, gertutasuna hartzen ohi du erreferente azaletako edukiak aukeratzeko orduan. Ondorioz, egunkari horretan bataz beste azal gehien izan dituen gertakaria Bilboko Aste Nagusikoa da. *Deia*-ren taldeak aldiz, Noticiasek, edizioa du Nafarroan, eta ondorioz, zentzua du honek han gertatutakoaren inguruko informazio asko edukitzeak.

Halaber, kasu guztien argitalpenak harturik, ondorioztatu daiteke, berriro ere, *Berria* dela gailentzen dena: *El Correo*-k argitaratutako kasu guztien %28,57ak agertu dira azalean; *Deia*-k argitaratutako %44,44ak; eta *Berria*-k argitaratutako %55,56ak. Beraz, esan bezala, azken honek argitalpen gutxiago baditu ere, gertakariei garrantzia gehien eskaintzen diena da, kasuen erdia baino gehiago azalean agertu baitira.

3. Argazkiak

Hirugarren elementu hau azalekin lotuz, lehenengo eta behin azalean argazkia eraman duten zenbat gertakari egon diren zenbatu da, horrek, kasuari oraindik eta nabarmentasun gehiago eman nahi zaiola adierazi nahi baitu.

6. grafikoa: Kasu bakoitza egunkariko azalean argazkiarekin atera den egun kopurua

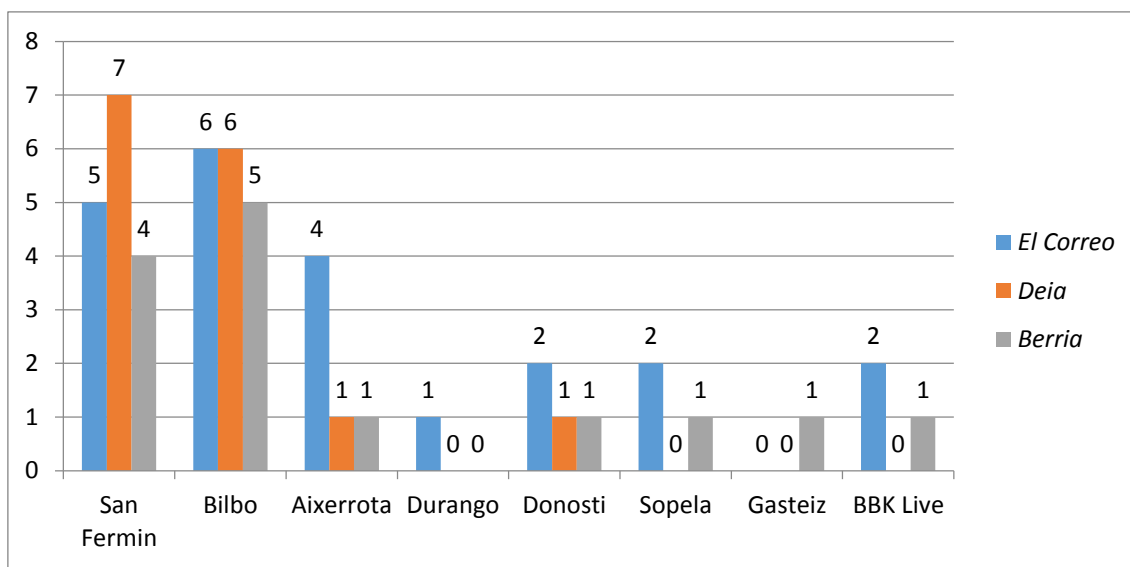

Iturria: norberak egindakoa

Eta aurreko puntuan azaldu bezala, *Berria* da berriro ere, eta era oso nabarmenean gainera, gertakariak azalera gehien eraman dituen egunkaria. Azalak izan dituen 10 egunetatik sei argazkiekin argitaratu dira. *Deia*-ren kasuan arreta deitzen du San Fermin jaien gertaeraren kasuan hainbeste azal edukita (6) argazkiarekin behin ere ez ateratzea, eta aldiz, Aixerrotakoak azal bakarra edukita, bakar hori argazkiarekin joatea.

Ondoren, egunkarien barrualdean informazioarekin batera argazkiak zenbat egunetan argitaratu diren zehaztu da.

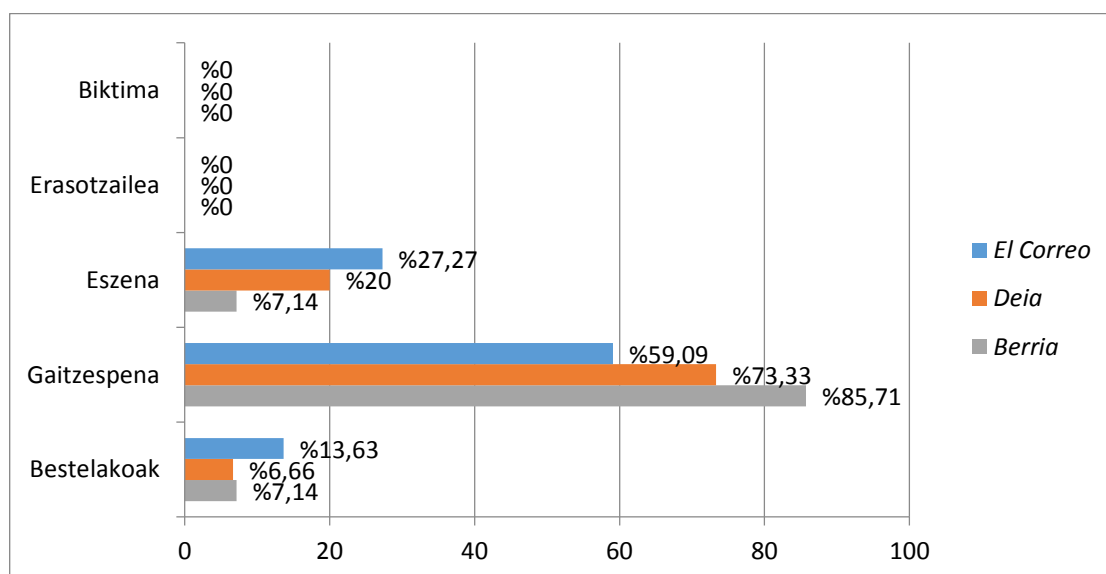
7. grafikoa: Egunkarietako kasu bakoitzerako barrualdean erabilitako argazkien kopurua

Iturria: norberak egindakoa

Azaleko argazkiak ez bezala, barrualdekoak anitzak dira. Bilboko Aste Nagusiko gertaerek dituzte argazki gehien (17), eta ondoren San Fermin jaikoak (16). Hauek biak dira argazki gehien dituztenak, zentzua duena kontuan izanik argitalpen gehien dituztenak direla. Hurrengo kasuak, jarraipenaren ordenarekin bat datoz gutxi gorabehera, eta ez dago bat bera ere ez egunen baten, egunkari baten behintzat, argazkirik eraman ez duenik.

8. grafikoa: Aukeratutako egunkarietan kasuei buruz argitaratutako argazkien gaiak

Iturria: norberak egindakoa

Modu argian ikusi daiteke gaitzespena adierazten duten argazkiak direla gehien erabili direnak egunkari guztien kasuan. Horrekin, alde batetik, egunkariak euren gutxiespena adierazten dute. Eta beste alde batetik, horrek esan nahi du ere, sexu eraso edo abusuren bat dagoen ia bakoitzean gaitzespena adierazteko elkarretaratzeak antolatzen direla, eta ondorioz, Euskal Herriko gizartea aktiboa dela ekintza horien baztertzeari dagokionez.

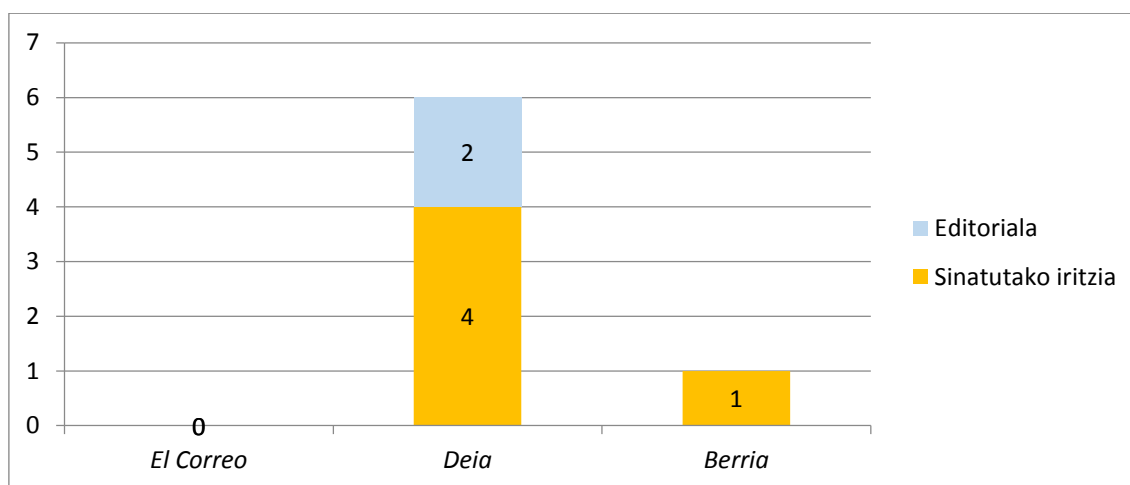
Bestalde, kasu mota hauei buruz informatzeko bigarren argazki gai erabiliena eszena da, eta hirugarrena, alde ez hain handiarekin gainera, bestelako gaiak (patruilatzen ari diren agenteak, polizia kotxeak, etab.). Azkenik, aztertutako denbora tartean behintzat, biktima eta erasotzailearen argazkiak ez dira behin ere ez argitaratu.

4. Iritzi saila

Gertakariren bat iritzi sailean agertzen denean berebiziko garrantzia ematen zaiola esan nahi du. Horregatik, garrantzia neurtzeko azkeneko elementua da.

Egunkari bakoitzak kasuak iritzi sailera zenbat bider eraman dituen aztertu da, eta baita editoriala ala sinatutako iritzia izan den. *Berria*-k ez du editorialik, beraz, egunkari horren kasu sinatutako iritziak baino ezin izan dira zenbatu.

9. grafikoa: Aztertutako egunetan, kasuak editorialean eta sinatutako iritzietan zenbat bider aipatu diren

Iturria: norberak egindakoa

Lehenik eta behin, aipatu beharra dago *El Correo*-k ez duela iritzi sailean aukeratutako askatasun sexualen aurkako delituen salaketen inguruan iruzkin bat bera ere ez egin. Iritzi generoak politikari buruz aritzeko erabiltzen ditu gehien bat.

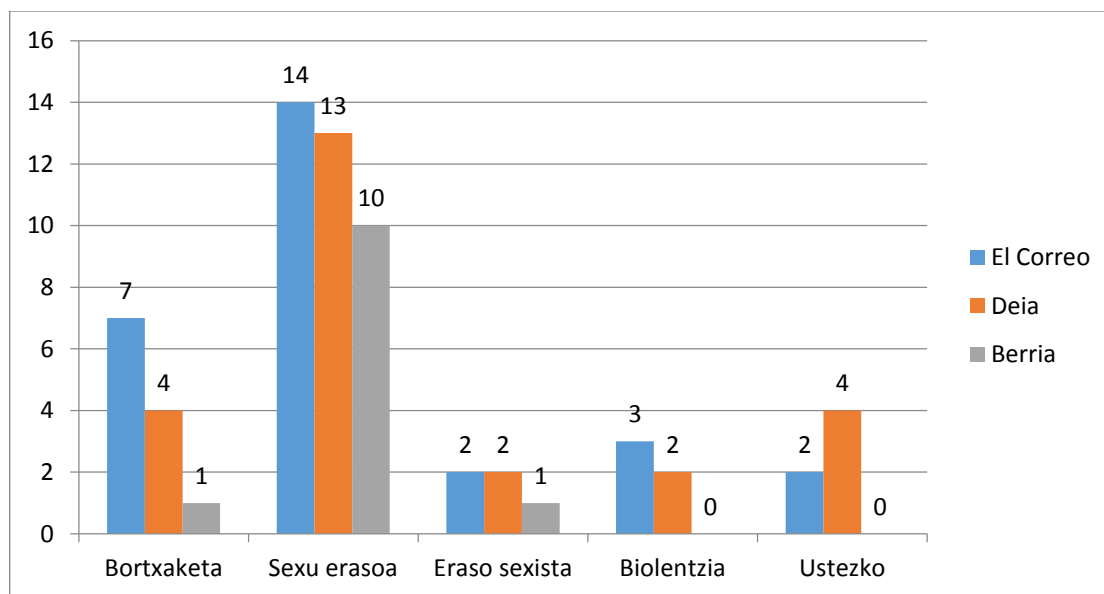
Beraz, argi ikusi daiteke *Deia* dela kasuak iritzi sailean gehien aipatu dituen, eta sinatutako iritziak izan direla nagusi. Hala ere, sailean agertutako egun kopurua oso eskasa da gertakariari egindako jarraipena zenbatekoa den kontuan izanik (27). Azkenik, *Berria*-k editorialik ez badu ere, kasuen inguruko sinatutako iritzia soilik behin argitaratu du, *Deia*-k baino lau bider gutxiago.

4.1.2. KONTZEPTUEN ERABILERA

Ikerketaren beste helburuetariko bat askatasun sexualaren aurkako delituei buruz hitz egitean zein kontzeptu erabili ohi diren gehien zehaztea da. Horretarako, tituluetan zenbait kontzeptu gako zenbat bider errepikatzen diren zenbatu da.

10. grafikoa: Kontzeptuak informazioen tituluetan zenbat bider errepikatzen diren

Iturria: norberak egindakoa

Ikusi ahal denez, gehien erabiltzen den terminoa sexu erasoa da. *El Correo*-k kenduta, “bortxaketa” kontzeptua nahiko erabiltzen duela, beste biek gainerako terminoengandik oso alde nabarmena erakusten duten. Gainera, badirudi delitu sexualak ez dituztela eraso sexistekin lotzen.

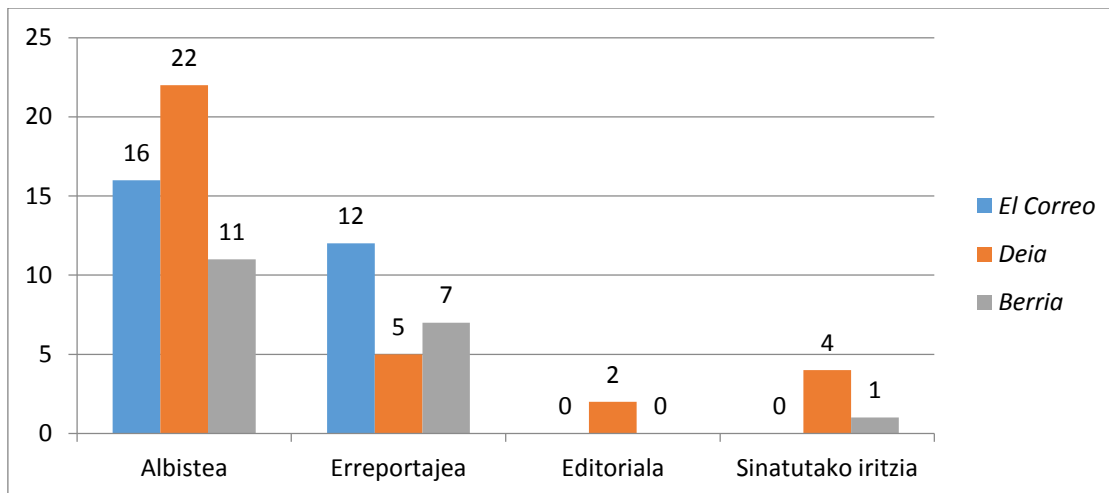
Bestalde, nabarmentzekoa da balizko erasotzaileari edo balizko gertaerari erreferentzia egiteko “ustezko” hitza oso gutxi erabiltzen dela. *El Correo*-k 36 titulu ditu eta soilik bitan erabiltzen du terminoa; *Deia*-k 45 eta lau biderrez baino ez du erabiltzen; eta *Berria*-k 26 eta ez du baten ere ez aipatzen.

4.1.3. BESTELAKO XEHETASUNAK

Azkenik, ikerketa kuantitatiboaren azken xede legez, askatasun sexualaren kontrako delituen salaketei buruz informatzeko genero eta titulu mota erabilienak zeintzuk diren; informazioak emakumezkoek edo gizonezkoek idazten dituzten, eta erasotzaile eta biktimen jatorriari aipamena egiten zaion aztertu da. Barrualdeko informazioak baino ez dira aztertu, generoaren eta sinaduren kasuan azala ikusita ezinezkoa delako datu horiek izatea; eta tituluen kasuan, normalean azalean eta barnealdean doazen titularrak antzerakoak direlako, eta ondorioz, errepikakorra izango litzatekeelako biak zenbatzea.

❖ GENERO ETA TITULU MOTA ERABILIAK

11. grafikoa: Aukeratutako askatasun sexualaren aurkako delituen informazioak zein generoren bidez eman diren

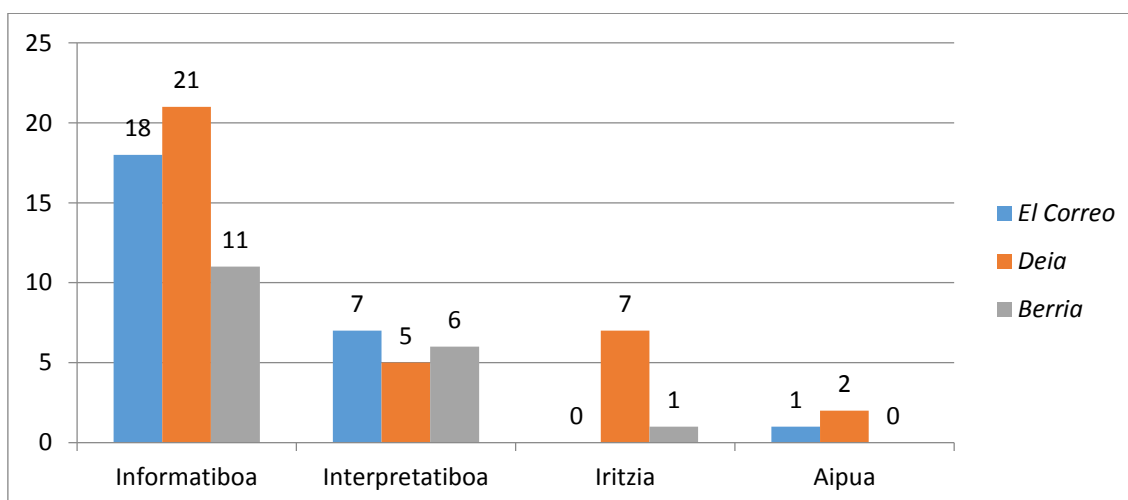

Iturria: norberak egindakoa

Deia egunkariaren kasuan aski nabarmena da informazio gehienak albiste era argitaratu dituela (informazio guztien %81,48). *El Correo* eta *Berria*-ren kasuetan gehienak albiste eran ere publikatu badira ere, erreportajeen kopuruarekiko aldea ez da hain deigarria: *El Correo*-k informazio guztien %57,14 albiste eran eta %42,85 erreportaje gisa; *Berria*-k %61,11 albiste moduan eta %38,9 erreportaje moldean. Halaber, guztien arteko batz bestekoa egitean, aldea agerikoagoa da: %66,57, albisteak; %33,34, erreportajeak.

Iritzi sailari dagozkion generoak aurreko puntuan aipatu dira, beraz, ez da horien inguruko ekarpen gehiagorik egingo.

12. grafikoa: Barrualdeko informazio eta iritzietan erabilitako titulu motak

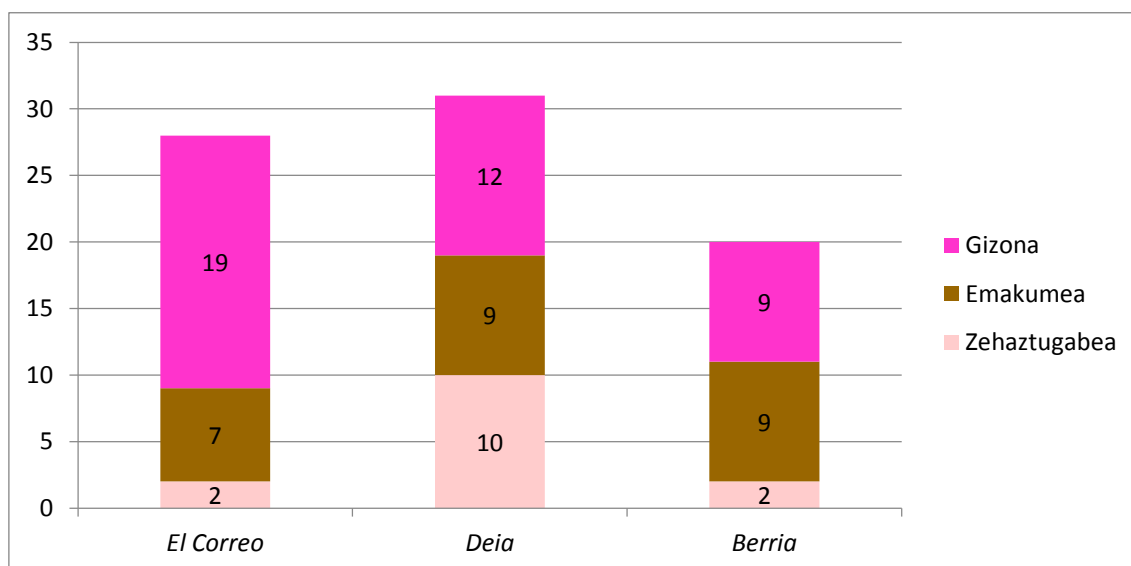
Iturria: norberak egindakoa

Titulu moduetan dudarik gabe informatiboa da gehien erabili dena. Guztiek ateratzen diete oso alde handia beste hiru titulu motei. Gainera, *El Correo*-k iritzi sailean kasuen inguruko informazio argitaratu ez duenez zentzua du iritzian oinarritutako titulu motak ez erabiltzea. *Berria*-ren kasuan iritzi sailean informazio bakarra eman da, beraz, logikoa da ere iritzian oinarritutako titulu bakarra izatea.

❖ SINADURAK

Informazioak gizonezkoek ala emakumezkoek idazten dituzten jakitea da puntu honen helburua. Albiste, erreportaje eta sinatutako iritzien sinadurak zenbatu egin dira egunkari bakoitzean nork izenpetzen duen gehien jakiteko. Halaber, posible da ere informazio batzuk zehaztugabeak izatea, agentzietatik hartutakoak izateagatik edo sinadura ez eramateagatik.

13. grafikoa: Aukeratutako kasuen inguruko informazioen izenpeak egunkari bakoitzean

Iturria: norberak egindakoa

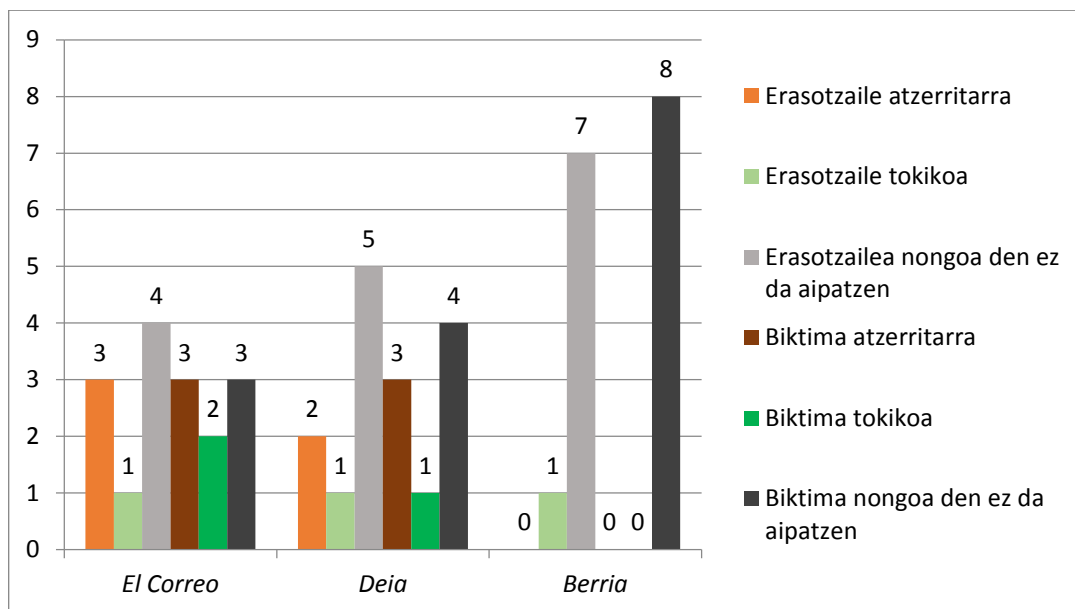
El Correo eta *Deia*-ren kasuetan gizonezkoak dira informazio gehienak sinatu dituztenak. Lehenengoari dagokionez, desberdintasuna oso nabaria da; bigarrenarenean, aldiz, gizonezkoen eta emakumezkoen arteko alde ez da oso handia, eta agentziek sinatutako informazio asko ditu. *Berria*-ren kasuan, parekoak dira gizonen eta emakumeen izenpeak.

❖ ERASOTZAILE ETA BIKTIMEN JATORRIAREN AIPAMENA

Azkenik, kasuetan erasotzaileen eta biktimen jatorria aipatzen den aztertu da parekotasuna dagoen jakiteko helburuarekin. Ez da zenbatu kasu bakoitzean zenbat bider esan den nongoak diren, baizik eta soilik behin aipatu duten ala ez. Hau da,

nahiz eta egunkari batek kasu baten jarraipena egitean hamar aldiz esan erasotzailea, adibidez, mexikarra dela, soilik behin zenbatu da.

14. grafikoa: Aukeratutako kasuetan erasotzaile eta biktimen jatorriaren aipamena

Iturria: norberak egindakoa

Grafikoak era argian erakusten du *Berria* egunkaria dela bai biktima, bai erasotzailearen herritartasuna gutxien aipatzen duena, soilik kasu baten egiten baitu. Bestalde, *El Correo* eta *Deia*-ren artean ez dago alde handirik: biktima edo erasotzailea tokiko izan denean soilik behin –*El Correo*-k birritan biktimen kasuan-, baina atzerrikoa izan denean hirutan aipatu dute. Gainera, atzeritarrak izan direnean askotan errepikatu da titulu elementuetan. Ondorioz, jatorria ez aipatzeko erabakia kasu gehienetan hartu badute ere, pentsatzekoa da hori erasotzailea edo biktimak tokikoak zirelako dela.

4.2. Analisi kualitatiboa: Tratamendu informatiboa

Puntu honetan, atalka sailkatuta, aztertutako informazio elementu guztietan aurkitutako urrapenak zerrendatuko dira. Horiekin batera, printzipio etikoen haustura zergatik ematen den azalduko da, eta kasu askotan, segidan dauden elementuen urrapenen arrazoiak berdinak direnez, argibidean “berdin” adieraziko da. Halaber, eduki batzuei urrapen bat baino gehiago egotzi ahal zaie.

4.2.1. EL CORREO

El Correo egunkarian guztira zortzi azal, 36 titulu eta horien elementuak, 28 sarrera, eta 24 argazki eta argazki-oin aztertu dira.

❖ AZALAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/08/24 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): “*La sucesión de denuncias por agresiones sexuales **enrarece** el verano vizcaíno*”.
  - Argibidea: “Enrarece” aditzondoa erabiltzean kazetariak bere iritzia ematen du, ez du titulu informatibo soil bat osatzen.
2. 2016/08/26 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): “*Dos nuevos casos **enturbian más** la Aste Nagusia y polarizan el discurso de los políticos*”.
  - Argibidea: Berdin.
3. 2016/08/27 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): “*La víctima, de 17 años, fue forzada por un joven cerca de Txurdinaga en el episodio más grave de la Aste Nagusia*”.
  - Argibidea: Berdin.

Errefusatu sentsazionalismoa

4. 2016/07/12 – Azala (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*La fiesta violada*”.
  - Argibidea: Jaiak, berez, ezin dira bortxatuak izan. Horrelako titularrak ikusgarritasuna eta morboa bilatzen ditu.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

Azaletan ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

5. 2016/08/22 – Azala (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): “*La Ertzaintza investiga una agresión sexual a una **‘au pair’ británica** en Sopela*”.
  - Argibidea: Gertakaria ulertzeko ez da zertan aipatu behar *au pair*-a dela.

Iturriak era egokian identifikatu

Azaletan ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

❖ TITULU ETA TITULU ELEMENTUAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/08/24 – 20. orrialdea, titulua (zenbait eraso sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): “*La detención de dos hombres por abusar de tres chicas **vuelve a sacudir** Aste Nagusia*”.
  - Argibidea: Berdin.

2. 2016/08/27 – 2. orrialdea, titulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“La presunta violación a una menor **dispara la indignación**”*.

- Argibidea: Berdin.

Errefusatu sentsazionalismoa

3. 2016/07/16 - 16. orrialdea, titulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“**«Me tiraron al suelo y me taparon la boca mientras me forzaban»**”*

- Argibidea: Aipu hori informazioaren titulua da. Horrelako adierazpen bat tituluaren ipintzeak morboa sorrarazten du.

4. 2016/07/27 – 6. orrialdea, titulua (Aixerrotako *paellas* jaietan sexu eraso baten salaketa): *“**Getxo se echa hoy a la calle para repudiar la violencia machista**”*.

- Argibidea: Gertaera exageratu egiten da. Informazioa puztu egiten da.

5. 2016/08/24 – 20. Orrialdea, titulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“**La detención de dos hombres por abusar de tres chicas vuelve a sacudir Aste Nagusia**”*.

- Argibidea: Berdin.

6. 2016/08/24 – 20. orrialdea, azpitulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“**Primero se dirigieron de forma obscena a las víctimas y luego reaccionaron de manera agresiva a su rechazo con tocamientos**”*.

- Argibidea: Morboa sorrarazten dituzten xehetasun anitz aipatzen dira.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

7. 2016/07/09 - 20.orrialdea, azpitulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“**Otros tres de los acusados, que grabaron la agresión, tienen antecedentes delictivos**”*.

- Argibidea: Kazetariak baieztatu egiten du, epaiketa egon aurretik, akusatuek ustezko bortxaketa grabatu zutela.

8. 2016/07/10 – 26. orrialdea, azpitulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“**En el video de la violación que realizaron los propios sospechosos «se aprecia la participación colectiva de todos ellos», indica el magistrado**”*.

- Argibidea: Epaiketa egon aurretik, kazetariak baieztatu egiten du berriro ere bortxaketa, eta bideoa eurek grabatu zutela.

9. 2016/07/12 – 4. orrialdea, titulua (sexu eraso baten salaketa BBK Live jaialdian): *“Detenido un joven de 19 años por abuso sexual a una chica en el BBK Live”*
  - Argibidea: Sexu erasoagatik akusatua dagoela esan beharko luke.
10. 2016/08/24 – 20. orrialdea, azpitulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Primero se dirigieron de forma obscena a las víctimas y luego reaccionaron de manera agresiva a su rechazo con tocamientos”*.
  - Argibidea: Informazioa argitaratu zen momentuan oraindik ez zen epaiketarik egon, beraz, kazetariak ezin du baieztatu hori horrela gertatu zenik.
11. 2016/08/30 – 4. orrialde, azpitulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Una mujer fue atacada en la calle Ronda el viernes y otras dos el domingo en la plaza Circular y en El Arenal, ésta por un joven de 28 años detenido por la Ertzaintza cuando huía”*.
  - Argibidea: Informazio argitaratu zen momentuan oraindik ez zen epaiketarik egon, beraz, kazetariak ezin du baieztatu erasotzailea atxilotutako gizona izan zenik.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

12. 2016/07/11 – 15. orrialdea, azpitulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“La Policía Nacional busca al sospechoso de la agresión a una mujer francesa de 25 años, la noche del sábado en la plaza del Castillo”*.
  - Argibidea: Frantsesa dela esateak ez du inolako garrantzirik.
13. 2016/08/22 – 19. orrialdea, titulua (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): *“Agreden sexualmente a una ‘au pair’ británica en el parking de Larrabasterra”*.
  - Argibidea: Berdin.
14. 2016/08/22 – 19. orrialdea, azpitulua (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): *“Según el relato de los testigos, un grupo de árabes que se dedican al surf la atendió y llamó a emergencias”*.
  - Argibidea: Berdin.

Iturriak era egokian identifikatu

15. 2016/07/12 – 66. orrialdea, azpitulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“Antes, en San Fermín las mujeres éramos parte de un lote, juntos al beber y el disfrutar. Ahora se ha perdido el miedo a denunciar». De momento, doce hombres han sido detenidos”*.
  - Argibidea: Ez da aipatzen aipua nork esan duen.

❖ SARRERAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/07/08 - (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan):
“*Con ese hecho se **empaño** el Día Grande de las fiestas de San Fermín*”).
- Argibidea: Kazetariak bere balorazioa egiten du.
2. 2016/07/12 – 66. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*En los últimos años, se ha sumado otro balance que **ensombrece sin remedio** la fiesta: no pasa fecha en el calendario sin que se sume una nueva agresión o un nuevo abuso sexual, en una acumulación constante que ha dejado al descubierto **la cara más abyecta** de la celebración*”.
- Argibidea: Berdin.
3. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*Según algunos testigos, el agresor, que se encontraba afectado por la ingesta de **alcohol**, realizó tocamientos a una muchacha que estaba también entre el público*”.
- Argibidea: Bere iritzia da ustezko erasotzailea mozkortuta zegoela.
4. 2016/07/13 – 5. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*El Ayuntamiento de Bilbao **condenó ayer rotundamente** la agresión sexual sufrida por un joven en el festival BBK Live del pasado fin de semana [...]*”.
- Argibidea: Kazetariak bere iritzia modu argian islatzen du.
-
5. 2016/08/30 – 5. orrialdea (eraso sexual baten salaketa Durangon) – “***La violencia machista no debe quedar impune***”.
- Argibidea: Bere iritzia era argian azaltzeaz gain, eraso sexualak biolentzia matxistaren barne sartzen dituela ere adierazten du.

Errefusatu sentsazionalismoa

6. 2016/07/12 – 66. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*En los últimos años, se ha sumado otro balance que **ensombrece sin remedio** la fiesta: no pasa fecha en el calendario sin que se sume una nueva agresión o un nuevo abuso sexual, **en una acumulación constante** que ha dejado al descubierto **la cara más abyecta** de la celebración*”.
- Argibidea: Informazioa puzten da morboa lortzeko.
7. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*Según algunos testigos, el agresor, que se encontraba afectado por la ingesta de alcohol, realizó tocamientos a una muchacha que estaba también entre el público*”.
- Argibidea: Xehetasun morboosoak azaltzen dira erakargarritasuna lortzeko.

8. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*El joven luego arrestado le metió la mano por debajo de la ropa interior y le tocó el pecho*”
- Argibidea: Berdin.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

9. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*Según algunos testigos, el agresor, que se encontraba afectado por la ingesta de alcohol, realizó tocamientos a una muchacha que estaba también entre el público*”.
- Argibidea: Ez da ustezko hitza erabiltzen. Baieztatu egiten da atxilotutako pertsona erasotzailea dela.

10. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*El joven luego arrestado le metió la mano por debajo de la ropa interior y le tocó el pecho*”
- Argibidea: Berdin.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

11. 2016/07/09 – 20. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Los cinco son originarios de Andalucía y niegan la acusación de la joven, vecina de Madrid*”.
- Argibidea: Nongoak diren aipatzeak ez du garrantzirik.
12. 2016/07/11 – 15. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*La víctima es una joven francesa de 25 años*”.
- Argibidea: Bere nazionalitatea aipatzeak ez du gertakaria aldatzen.
13. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): “*Un joven australiano de 19 años fue detenido por la Policía Municipal de Bilbao la noche de pasado sábado en el monte Kobetas [...]*”.
- Argibidea: Berdin.
14. 2016/08/13 – 14. orrialdea (eraso sexual baten saiakeraren salaketa Donostian): “*[...] la Corporación expresó su repulsa por el intento de agresión sexual sufrido por una joven irlandesa la madrugada del pasado jueves*”.
- Argibidea: Berdin.
15. 2016/08/23 – 23. orrialdea (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): “*El testimonio de la chica –de unos 25 años y que se encuentra trabajando de ‘au pair’, conviviendo con una familia y cuidando a niños- está lleno de «lagunas» [...]*”
- Argibidea: Zertan aritzen den ez du inolako garrantzirik. Gainera, “esta lleno de lagunas” esatea ez da beharrezkoa, sinesgarritasuna kentzek baitzaio. Hau da, kasu bakarra zeinetan duda-mudan jartzen da biktimaren testigantza. Pentsatzekoa da hori gertatzen dela atzerritarra delako.

Iturriak era egokian identifikatu

16. 2016/07/10 – 26. Orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Uno de los acusados es Guardia Civil, a quien el cuerpo le «aplicará el régimen disciplinario interno», según indican fuentes oficiales”*
  - Argibidea: Formula horren erabilera ez da egokia. Iturria ez da modu egokian identifikatzen.
17. 2016/07/12 – 4. orrialdea (BBK Live jaialdian sexu abusu baten salaketa): *“Según algunos testigos, el agresor [...]”*
  - Argibidea: Iturria ez da modu egokian identifikatzen.
18. 2016/07/26 – 2. orrialdea (Aixerrotako *paellas* jaietan bortxaketa salaketa): *“La víctima de unos treinta años, explicó a los agentes que la atendieron que había sido asaltada antes de medianoche por un par de individuos [...]”*
  - Argibidea: Esaldiak jarraitzen du baina ez da azaltzen nor esan duen salaketa ipini duenak hori esan duenik. Paragrafoan amaierara arte irakurri arren, iturria nor den argitu gabe jarraitzen du.
19. 2016/08/27 – 2. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“La chica y el sospechoso se habrían separado de sus respectivos grupos de amigos y habrían salido del recinto festivo para dar una vuelta. según ha podido saber este periódico de fuentes cercanas a la investigación”*.
  - Argibidea: Iturria ez da modu egokian identifikatzen.
20. 2016/08/27 – 2. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“La hipótesis con la que se trabaja es que, aunque ella se negó a mantener relaciones sexuales, el individuo la habría forzado, según apuntan las mismas fuentes”*.
  - Argibidea: Berdin.
21. 2016/08/23 – 23. orrialdea (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): *“[...] ha denunciado haber sido víctima de una agresión sexual durante la madrugada del sábado al domingo, según ha podido saber EL CORREO”*
  - Argibidea: Berdin.

❖ ARGAZKI ETA ARGAZKI-OINAK

Argazkien tratamendu egokia bermatu

1. 2016/07/11 – 15. orrialdea, argazki oina (bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan): *“La Policía foral detiene a un sospechoso, ajeno a esta información”*.
  - Argibidea: Nahiz eta argazki oinean argitu, informazioarekin zerikusirik ez duen pertsona baten atxiloketa agertzea ez da egokia, lehen bistan ustezko eraso sexuarekin zerikusia duela pentsatu ahal duelako irakurleak.

2. 2016/08/24 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): “*El Rey Juan Carlos se estrena en la Aste Nagusia*”.
  - Argibidea: Desegokia da sexu erasoengatik titular erakargarri bat egitea, eta ondoan erregea barre egiten eta ondo pasatzen agertzea.

4.2.2. DEIA

Deia egunkarian guztira 15 azal, 45 titulu eta horien elementuak, 30 sarrera, eta 21 argazki eta argazki-oin aztertu dira.

❖ AZALAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/07/11 – Azala (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Cuatro denuncias más por agresiones sexuales enturbian los Sanfermines*”
  - Argibidea: Kazetariak bere balorazioa egiten du.
2. 2016/08/23 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*Protesta contundente ante un ataque sexista en Bilbao*”
  - Argibidea: Berdin.

Errefusatu sentsazionalismoa

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Iturriak era egokian identifikatu

Ez da honen urraketarik aurkitu

❖ TITULU ETA TITULU ELEMENTUAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/08/27 – 2. orrialdea, titulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*Una violación **agrava** los ataques sexuales en fiestas*”.
  - Argibidea: Kazetariak bere iritzia ematen du “agrava” hitzarekin.

Errefusatu sentsazionalismoa

2. 2016/07/09 – 23. orrialdea, azpitulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Alguno de los jóvenes, de entre 23 y 27 años, **pudo haber grabado la agresión con su móvil***”.
  - Argibidea: Xehetasun morbosoa bat eskaintzen da erakargarritasuna lortzeko.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

3. 2016/07/10 – 21. orrialdea, titulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Prisión para los cinco detenidos **por violar** a una joven en Iruñea*”.
  - Argibidea: Epaiketa egon aurretik baieztatu egiten du eurek bortxatu dutela neska.
4. 2016/08/12 – 17. orrialdea, azpitulua (eraso sexual baten salaketa Donostian): “*El varón **intentó forzar** a una joven inglesa muy cerca del Ayuntamiento*”.
  - Argibidea: Baieztatu egiten da, epaiketa egon aurretik, atxilotutako pertsona erasotzailea dela.
5. 2016/08/30 – 7. orrialdea, tartekiaren titulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*Detenido otro agresor sexual*”.
  - Argibidea: Berdin.
6. 2016/08/30 – 7. orrialdea, azpitulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*El atacante fue **arrestado** de madrugada en la plaza Circular tras seguirle un testigo del hecho*”.
  - Argibidea: Berdin.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

7. 2016/07/12 – 14. orrialdea, titulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Una **joven navarra** denuncia una nueva agresión sexual durante los Sanfermines*”
  - Argibidea: Nongoa den esateak ez du eraginik informazioan.
8. 2016/08/12 – 17. orrialdea, azpititulua (eraso sexual baten salaketa Donostian): “*El varón intentó forzar a **una joven inglesa** muy cerca del Ayuntamiento*”.
  - Argibidea: Berdin.
9. 2016/08/23 – 27. Orrialdea, titulua (eraso sexual baten salaketa Donostian): “*Investigan la posible agresión sexual a **una joven extranjera** ocurrida en Sopela*”.
  - Argibidea: Berdin, eta honetan ere, erasoak gertatu dela dudak ipintzen den kasu bakarra da.

Iturriak era egokian identifikatu

10. 2016/07/09 – 23. orrialdea, azpititulua (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “***Alguno de los jóvenes**, de entre 23 y 27 años, **pudo haber grabado la agresión con su móvil***”.
  - Argibidea: Nork esaten du hori?

❖ SARRERAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “[...] *grabaron la **brutal** agresión [...] continuaron la noche y aún **tuvieron estómago para aguantar hasta la hora del encierro***”.
  - Argibidea: Kazetariak bere balorazioak era argian egiten ditu.
2. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Se conocieron en la Plaza del Castillo la misma noche del 6 de julio. **Maldita noche**. Ella solo tiene 18 años u procede de Madrid [...] salieron del portal **como si nada**, continuaron la noche y aún **tuvieron estómago para aguantar hasta la hora del encierro***”.
  - Argibidea: Paragrafo osoan zehar oso agerikoak dira kazetariaren iritzi eta ekarpenak.
3. 2016/08/23 – 5. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*El lema **rotundo y claro** que se acuñó para evitar agresiones sexistas durante Aste Nagusia volvió ayer **desgraciadamente** a oírse aunque en esta ocasión no como anuncio preventivo*”
  - Argibidea: Kazetariak bere balorazioa egiten du.

4. 2016/08/27 – 2. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*Está acción [...] fue tajantemente censurada por el alcalde de Bilbao*”
  - Argibidea: Berdin.
5. 2016/08/27 – 2. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*La denuncia de una violación presentada por una menos de 17 años ocurrida la pasada noche del jueves a viernes en Txurdinaga ha agravado los ataques sexuales que se han registrado en lo que va de año*”.
  - Argibidea: Berdin.
6. 2016/08/30 – 7. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusia): “*Aste Nagusia no pudo teminar de peor manera que con otro intento de agresión sexual [...] Afortunadamente, el presunto atacante fue detenido*”.
  - Argibidea: Berdin.
7. 2016/08/31 – 16. orrialdea (eraso sexual baten salaketa Durangon): “*En apenas una semana el municipio de Durango ha sido testigo de tres agresiones machistas contra mujeres. Preocupados y ante la gravedad de los hechos [...]*”
  - Argibidea: Berdin.

Errefusatu sentsazionalismoa

8. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Se conocieron en la Plaza del Castillo la misma noche del 6 de julio. Maldita noche. Ella solo tiene 18 años y procede de Madrid*”.
  - Argibidea: Oso era dramatikoan kontatzen du informazioa, literatura balitz bezala. Morboa bilatzen duela dirudi
9. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*Allí aprovecharon para violarla en grupo y, además, grabaron la brutal agresión en un video del móvil fraccionado en varios pedazos. Después de dejarla allí abandonada salieron del portal como si nada*”.
  - Argibidea: Xehetasun morboosoak kontatzen ditu kazetariak erakargarritasuna lortzeko.
10. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): “*[...] tuvieron estómago para aguantar hasta la hora del encierro*”.

- Argibidea: Horrelako zehaztasun dramatikoek morboa sorraraztea baino ez dute bilatzen.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

11. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Allí aprovecharon para violarla en grupo y, además, grabaron la brutal agresión en un video del móvil fraccionado en varios pedazos. Después de dejarla allí abandonada salieron del portal como si nada”*.
- Argibidea: Epaiketa egon aurretik atxilotuek hori egin dutela baieztatzen du kazetariak.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

12. 2016/07/08 – 16. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Tanto la víctima, como los posibles agresores, son de nacionalidad española pero no residen en la Comunidad Foral”*.
- Argibidea: Datu horren aipamenak ez du inolako eraginik gertakarian.
13. 2016/07/11 – 14. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Iruñea amaneció ayer con cuatro nuevas denuncias por agresiones sexuales, una de ella por la violación de una joven francesa”*.
- Argibidea: Berdin.
14. 2016/08/12 – 17. orrialdea (eraso sexual baten salaketa Donostian): *“Al parecer, en ese momento, una joven extranjera de origen anglosajón que se encontraba de fiesta en la capital guipuzcoana salió de una conocida discoteca de la zona, siendo abordada por un hombre, también extranjero”*.
- Argibidea: Berdin.
15. 2016/08/23 – 27. orrialdea (bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten): *“La Ertzaintza está investigando la posible agresión sexual a una joven de nacionalidad extranjera, posiblemente británica, que denunciaba ayer [...]”*.
- Argibidea: Berdin.

Iturriak era egokian identifikatu

16. 2016/07/09 – 23. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Según ha trascendido, uno de los detenidos acaba de terminar [...]”*.
- Argibidea: Paragrafo osoan zehar ez da behin ere iturria aipatzen. Horrelako formulak baino ez dira erabiltzen.

17. 2016/07/10 – 21. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Había llegado a Sanfermines con un grupo de amigos y se disponía a retirarse de la fiesta y echarse a dormir en el coche [...]El grupo se ofreció a acompañarla [...] Los individuos aprovecharon que unos vecinos salían del portal número 5 de la céntrica calle Paulino Caballero para sujetar de “las muñecas” a la chica e introducirla en el mismo”*.

- Argibidea: Gertakari guztia kazetaria horren lekuko izan balitz bezala kontatzen du. Ez du behin ere iturririk aipatzen, nahiz eta kakotx artean hitz batzuk sartu.

18. 2016/08/23 – 5. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Según indicaron fuentes de Bilboko Konpartsak [...]”*

- Argibidea: Formulazio hori ez da batere zehatza.

❖ ARGAZKI ETA ARGAZKI-OINAK

Argazkien tratamendu egokia bermatu

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

4.2.3. **BERRIA**

Berria egunkarian guztira hamar azal, 26 titulu eta horien elementuak, 16 sarrera, eta 17 argazki eta argazki-oin aztertu dira.

❖ AZALAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/07/12 – Azala (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Erantzun sendoa beste 11 sexu erasori”*.
  - Argibidea: Kazetariak bere balorazioa egiten du.

Errefusatu sentsazionalismoa

2. 2016/07/08 – Azala (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Plaza beteko salaketa”*
  - Argibidea: Berdin.
3. 2016/08/26 – Azala (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Erasoak, etenik gabe”*.
  - Argibidea: Berdin.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Iturriak era egokian identifikatu

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

❖ TITULU ETA TITULU ELEMENTUAK

Informazioa eta iritzia bereizi

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu

Errefusatu sentsazionalismoa

1. 2016/07/12 – 6. orrialdea, tituloa (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Egun bat ere ez erasorik gabe”*
  - Argibidea: Erakargarritasuna bilatzen da adierazpen horrekin.
2. 2016/07/12 – 6. orrialdea, tituloa (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Sexu erasoek ez dute etenik sanferminetan: azkena, emakume batek salatu du bortxatu egin dutela Takoneran”*
  - Argibidea: Berdin.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

3. 2016/08/30 – 5. orrialdea, sumarioa (eraso sexual baten salaketa Durangon): *“Ertzaintzak 24 urteko **gizonezko bat atxilotu du Durangon. Erasoa Durangoko tren geltokiaren inguruetan gertatu zen [...] Orduan salatu zuen emakumeak, eta igandean atxilotu zuten**”*
  - Argibidea: Epaiketa egon aurretik, baieztatu egiten da atxiloa erasotzailea dela.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

Iturriak era egokian identifikatu

4. 2016/08/30 – 5. orrialdea, azpтитulua (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Erasoa gertatzen ari den unean, aurkako jarrera indartu dela **uste dute**”*
  - Argibidea: Nork uste du hori?

❖ SARRERAK

Informazioa eta iritzia bereizi

1. 2016/07/08 – 6. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Mezua isilik igortzekoak ziren atzo iluntzean Iruñean baina **handiegia zen amorrua [...] Sanferminak hasi aurretik ere inoiz baino irmoago jardun dira**”*

eragileak indarkeria matxisten aurka, baina eraso bortitz bat utzi du festetako lehen gauak”.

- Argibidea: Kazetariak erabilitako izenondoak anitzak dira.
2. 2016/07/12 – 6. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“San Ferminak hasi zirenetik egunero-egunero jaso dute sexu erasoekin lotutako salaketaren bat. Ez dago etenik”*
    - Argibidea: Kazetariak bere balorazioa era argian egiten du.
  3. 2016/08/25 – 7. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“[...] EAJ, PSE-EE eta PPko ordezkarien ondoan adierazi zuen alkateak jai giroan jazo ohi diren erasoek merezi duten arbuio erabatekoa: «Jarrera koldar eta gisagabea dira»”*
    - Argibidea: Berdin.
  4. 2016/08/30 – 5. orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Aste Nagusia arrakastatsu joan da, [...]”*
    - Argibidea: Berdin.

Errefusatu sentsazionalismoa

5. 2016/07/08 – 6. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Mezua isilik igortzekoak ziren atzo iluntzean Iruñean baina handiegia zen amorrua [...] Sanferminak hasi aurretik ere inoiz baino irmoago jardun dira eragileak indarkeria matxisten aurka, baina eraso bortitz bat utzi du festetako lehen gauak”.*

Argibidea: Oso modu literario eta dramatikoan azaltzen da informazioa.
6. 2016/07/12 – 6. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“San Ferminak hasi zirenetik egunero-egunero jaso dute sexu erasoekin lotutako salaketaren bat. Ez dago etenik”*
  - Argibidea: Berdin, modu dramatikoan kontatzen da gertatutakoa erakargarritasuna lortzeko.
7. 2016/07/13 – 12. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Beste egun bat, eta beste hiru salaketa. Iruñeko sanferminetan etenik gabe gorantz ari da sexu erasoengatik salaketa jarri dutenen kopurua”*
  - Argibidea: Berdin.

Errespetatu errugabetasun presuntzioa

8. 2016/07/10 – 12. orrialdea (bost pertsonen arteko bortxaketa salaketa San Fermin jaietan): *“Ostegun goizaldean 19 urteko emakume bat bortxatzea egotzita atxilotutako bost gizonak espetxera bidali zituzten atzo, sexu eraso delituak eta*

indarkeriaz eginiko lapurreta leporatuta -sakelako telefonoa ebatsi zioten biktimari-.

- Argibidea: Egiatzat ematen du atxilotutako gizonak biktimari sakelakoa lapurtu ziotela.

9. 2016/08/24 – 9. Orrialdea (zenbait eraso eta abusu sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian): *“Bi gizon atxilotu zituen Bilboko Udaltzaingoak atzo goizaldean [...] **Gizonek bi aldiz egin zioten eraso 20 urteko hiru andreei**”.*

- Argibidea: Atxilotutako gizonak erruduntzat jotzen ditu kazetariak epaiketa egon aurretik.

Gertakaria ulertzeko beharrezkoa ez den informazioa ez eman

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

Iturriak era egokian identifikatu

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

❖ ARGAZKI ETA ARGAZKI-OINAK

Argazkien tratamendu egokia bermatu

Ez da printzipio honen urraketarik aurkitu.

4.2.4. ANALISI KUANTITATIBOAREN AZKEN EMAITZAK

14. taula: Egunkari bakoitzean aurkitutako urrapenen zenbaketa				
	<i>El Correo</i>	<i>Deia</i>	<i>Berria</i>	Guztira
Informazioa eta iritzia bereizi	10	10	5	25
Errefusatu sentsazionalismoa	8	4	7	19
Errespetatu errugabetasun presuntzioa	7	5	3	15
Informazio ez garrantzitsua ez eman	9	7	0	16
Iturriak era egokian identifikatu	7	4	1	12
Argazkien tratamendu egokia bermatu	2	0	0	2
Guztira	43	30	16	89

Iturria: norberak egindakoa

5. ONDORIOAK

Ikerketa bukatu ondoren, lortutako datuekin planteatutako hipotesi eta iker galderak erantzungo dira, horiek baitira azterketaren ondorio nagusiak.

1. San Fermin eta Bilboko Aste Nagusiko jaietan ipinitako salaketei eskaini diete era nabarmenean hiru egunkarietako arreta gehien. Beste salaketen inguruan egindako jarraipena –Donostia eta Gasteiz hiriburuetakoei barne– oso eskasa izan da eta oso modu azalekoan tratatu dira, egun eta leku gutxi eskainiz. Beraz, esan daiteke erdizka betetzen dela Euskadiko prentsak hiriburuetakoko jai handiei jarraipen handiago eskaintzen zaiela dioen iker galdera. Era berean, logikoa da *El Correo*-ren eta *Deia*-ren kasuetan Bilboko jaiak Gasteizekoak edo Donostiakoak baino gehiago jarraitzea Bizkaian dutelako hedapenik handiena eta tokikotasuna asko lantzen dutelako.

Halaber, *El Correo*-k eta *Deia*-k gertakari guztiei orokorrean *Berria*-k baino jarraipen handiago egin badiete ere, honek salaketei emandako garrantzia askoz handiago izan da. Hau da, kasuak egun gutxiago jarraitu baditu ere, horien berri eman duen ia gehienetan orrialdeko albiste edo erreportaje nagusiak izan dira, eta azala eskaini die. *El Correo*-rekin guztiz kontrakoa gertatzen da. Hiru egunkarietatik jarraipen handiena egin duena izan da, baina azalean edo orrialdeko informazio nagusi gisa gutxien ipini dituenak. Gainera, ez die behin ere iritzi sailean agertzeko adina inportantziarik eman.

2. Trataera informatiboari dagokionez, *El Correo* egunkariak ditu urrapen gehien eta *Berria*-k gutxien. Euskadiko prentsak askatasun sexualen aurkako delituak sentsazionalismoarekin tratatzeko joera duela ikusten bada ere, informazioa eta iritzia bereiztea da gehien urratzen den printzipioa. Gaitzespena adierazteko erabiltzen dira maiz aditzondoak, beraz, sexu eraso eta abusuen aurrean tolerantziarik ez dutela era argian erakusten dute. Bestalde, zenbaitetan errugabetasun presuntzioaren printzipioa errespetatzen ez bada ere, orokorrean ez da oso era nabarmenean egiten. *Berria* gehienetan adierazpen kazetaritzaz baliatu da printzipioa errespetatu ahal izateko, baina *El Correo*-k batez ere, titulu eta titulu elementuetan askotan errugabetasun presuntzioaren eskubidea errespetatzen ez duten adierazpenak kaxkak edo ‘ustezko’ terminoa erabili gabe jarri ditu, eta gero adierazpen berdinak gorputzean ustezko terminoarekin edo aipuekin jarri ditu. *Deia*-n ez hain era nabarmenean, baina fenomeno berdina ikusi da. Horrek azaltzen du baita, zergatik erabili den hain gutxitan ‘ustezko’ kontzeptua tituluetan. Bestalde, esan beharra dago argazkien tratamendu egokia nabarmentzekoa dela, hiru egunkarien artean soilik bi urrapen aurkitu baitira.
3. Biktima edo erasotzailearen jatorriaren trataeran oso alde handiak daude egunkarietako artean, beraz hipotesi hori erdizka betetzen dela esan daiteke. *Berria* egunkariak datu hori informazio ez garrantzitsu gisa hartzen du, eta soilik behin

aipatu du nongoa zen erasotzailea. Gainera, aipamen bakar horretan erasotzailea tokikoa zen, beraz, ez dio balio erantsirik ematen biktima edo erasotzailea atzerritarra delako datuari. *El Correo*-k eta *Deia*-k aldiz, jatorriari garrantzi handiagoa eman die, hiritartasuna aipatu ez duten kasuak gehiengoak izan badira ere, atzerritarrak izan direnean titulu elementuetan era argian adierazi da, tokikoak zirenean egin ez dena. Beraz, izan liteke jatorriari erreferentzia egin ez zaionean, tokikoak zirelako izatea. Gainera, Sopelako bortxaketa salaketaren kasuan ikusi izan da nola biktima atzerritarra izanik eraso sexuala egon dela zalantzan ipini den, tokiko biktimekin behin ere ez egin dena.

4. Euskadiko prentsak askatasun sexualaren aurkako delituak genero indarkeriarekin lotzen ez dituztela dioen hipotesia baieztatu egiten da. ‘Eraso sexista’ edo ‘biolentzia’ kontzeptuak oso gutxitan ikusi dira titulu edo titulu elementuetan, eta era nabarmenean hauek izendatzeko gehien erabilitako terminoa ‘sexu eraso’ izan da. Beraz, era zuzenean behintzat, ez da genero indarkeriarekin lotura askorik egin.
5. Azkenik, sexu eraso eta abusuen inguruko informazio gehienak emakumean idazten dituztela planteatzen duen hipotesia ez da betetzen. Aztertutako informazio eta iritzi gehienak gizonak idatzi dituzte, eta kasu askotan, zehaztugabeak izan dira. Puntu honetan aipatzekoa da *Berria* egunkarian berdintasun handia ageri dela gizonen eta emakumeen artean: batak zein besteak sinatutako informazio eta iritziak parekoak dira.

Orokorrean beraz, *Berria* egunkaria izan da orekatsua: jarraipenik murriztena egin badu ere, kalitate handienarekin egin du. Hala ere, Euskadiko prentsaren erakusgarri bakarra ez denez, ezin daiteke esan oro har Euskal Autonomia Erkidegoko egunkariak askatasun sexualaren aurkako delituei ematen dieten trataera guztiz eredugarria denik. Hobetzeko *Berria* egunkariaren bide berdina jarraitzea gomendatzen da. Urrapenak egiten baditu ere, nabarmentzekoa da errugabetasun presuntzioaren eskubidearen errespetatzean, informazio ez garrantzitsua ez ematean, iturrien identifikazioan, argazkien trataeran eta genero berdintasunean duen jarrera egokia. Halaber, sentsazionalismorako joera eta informazioen eta iritzien arteko bereizketa guztiek hobetu beharra dute.

Gerora begira, lan akademiko mota hauen luzera mugak kontutan hartuta ikerketa sakonagoa egitea posible izan ezin denez, azterketa osatuago baten abiapuntu izan daiteke, bertan biltzen diren puntuak mota honetako ikerketa baten bildu behar diren puntu oinarritzkoak eta funtsezkoak baitira.

6. BIBLIOGRAFIA

10/1995 LEGEA, Espainiako Zigor Kodearen 1995eko azaroaren 23ko Lege Organikoa. (BOE 281, 1995eko azaroaren 24a).

20 MINUTOS: “Violación en Sanfermines: una grabación prueba la participación «colectiva» de los cinco detenidos”, <http://www.20minutos.es/noticia/2793496/0/violacion-sanfermines-grabacion-prueba-participacion-colectiva/>, (2016/07/09).

ALVAREZ URIA, A. (2010). “Formula magikorik ez”. *Ikastorratza, e-Revista de Didáctica*, (7). http://www.ehu.es/ikastorratza/7_alea/formula%20magikorik%20ez/formula_magikorik_ez.pdf

ARMENTIA VIZUETE, J.I.; CAMINOS MARCET, J.M.; MARÍN MURILLO, M.F.; GANZABAL LEARRETA, M. (2012). *El tratamiento de las muertes violentas en la prensa vasca: ETA, violencia de género y siniestralidad laboral (1990-2010)*. Leioa: Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua.

BERRIA (2006). *Berria Estilo Liburua*. Donostia: Euskal Editorea.

CIES (2015). *Estudio de la Audiencia de Medios de Comunicación en la C. A. de Euskadi y Navarra*. <http://www.ciessl.com/imagenes/13.pdf>

EL MUNDO: “Los cinco agresores sexuales de Pamplona grabaron la violación”, <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/07/08/577f9fc9468aeb36098b4650.html>, (2016/07/09).

EL PERIÓDICO (2016). “Un guardia civil, entre los cinco detenidos por violación” <http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/guardia-civil-entre-los-cinco-detenidos-por-violacion-5257135>, (2016/07/09).

EUROPAKO KONTSEILUA (1993). “Código Deontológico Europeo de la Profesión Periodística”. http://www.asociacionprensa.org/es/images/Codigo_Deontologico_Europeo_de_la_Profesion_Periodistica.pdf

FAPE (1993). “Kazetari-lanbidearen Kode Deontologikoa”. <http://fape.es/home/codigo-deontologico/>

GUÍA DE LA COMUNICACIÓN ABIERTA. *Medios de comunicación*. <https://gida.irekia.euskadi.eus/es/categories/32>

KOULIANOU-MANOLOPOULOU, P.; FERNÁNDEZ VILLANUEVA, C. (2008). “Relatos culturales y discursos jurídicos sobre la violación” *Atenea Digital*, (14), 1-20. <http://atheneadigital.net/article/view/n14-koulianou-fernandez/470-pdf-es>

LORENTE ACOSTA, M.; LORENTE ACOSTA, J.A. (1998). *Agresión a la mujer: maltrato, violación y acoso*. Granada: Editorial Comares.

OJD (2016). *Análisis de datos promedio certificados Enero 2016-Diciembre 2016*. <https://extranet.introl.es/>

PARDO, R.; BODIN, D. (2012): “Análisis de prensa de los casos de dopaje de Marta Domínguez y Alberto Contador: ¿héroes o villanos?”. *Historia y Comunicación Social*, (17), 291-316.

PÉREZ SALICIO, E. (2001). “La violencia contra la mujer en la prensa”. *Revista Latina de Comunicación Social*, (44). <https://www.ull.es/publicaciones/latina/2001/latina44septiembre/4408perezsalicio.htm>

SÁNCHEZ, C (2000). *Qué es la agresión sexual*. Madrid: Editorial Biblioteca Nueva.

SILVA SÁNCHEZ, J. M (2015). *Lecciones de derecho penal: parte especial*. Barcelona: Atelier.

VOCENTO (2003). *Libro de estilo Vocento*. Gijón: Trea.

ZURBANO BERENGUER, B. (2012). “El concepto violencia de género en la prensa diaria nacional española”. *Cuestiones de género: de la igualdad y la diferencia*, (7), 25-44.

Kontsultatutako egunkariak:

Berria, Deia eta El Correo:

2016ko ekaina, uztaila eta abuztua

7. ERANSKINAK

1. Ikerketa kuantitatiborako erabilitako fitxak.

1. fitxa: Anlisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa: X	Atzerritarra:	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa: X	Atzerritarra:	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/07/08				
Egun kopurua	8				
Azala	Ez:	Egun bat: X	Bat baino gehiago:		
Azaleko arg.	Ez:	Bai: X (1) ¹¹			
-Arg. gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Barruko arg.	Ez:	Bai: X (5)			
-Arg. gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena: X (3)	Gaitzespena: X (2)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/08	A:	B:	C: X 54. orrialdea	D:	
16/07/09	A:	B: X 20. orrialdea	C:	D:	
16/07/10	A: X 26. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/11	A:	B:	C:	D: X 15. orrialdea	
16/07/12	A:	B:	C:	D: X 65, 66, 67. orrialdeak	
16/07/13	A:	B:	C:	D: X 18. orrialdea	
16/07/14	A:	B:	C:	D: X 14. orrialdea	
16/07/15	A:	B:	C:	D: X 16. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (6)	Erreportajea: X (2)	Sinatutako iritzia:		Editoriala:
Titulua	Informatiboa: X(6)	Interpretatiboa: (1)	Iritzia:		Aipua: X (1)
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:		Bai: X (4)		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:		Bai: X (4)		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (7)	Gizona: (5)	Emakumea: (2)	
Iturria: norberak egindakoa					

¹¹ Parentesi artean dauden zenbakiak zenbat aldiz errepikatu diren adierazten dute.

2. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa: X	Atzerritarra:	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa: X	Atzerritarra:	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/07/08				
Egun kopurua	8				
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago: X (6)		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (7)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena: X (1)	Gaitzespena: X (6)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/08	A: X 16-17. orrialdeak	B:	C:	D:	
16/07/09	A: X 23. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/10	A: X 21. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/11	A:	B:	C:	D: X 14. orrialdea	
16/07/12	A:	B:	C:	D: X 14. orrialdea	
16/07/13	A:	B:	C:	D: X 17. orrialdea	
16/07/14	A:	B:	C:	D: X 21. orrialdea	
16/07/15	A:	B:	C:	D: X 17. orrialdea	
Generoa	Albistea: (7)	Erreportajea: (1)	Sinatutako iritzia: (3)	Editoriala: (1)	
Titulua	Informatiboa: X(6)	Interpretatiboa: X(3)	Iritzia: X(3)	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (4)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sinadura	Ez: X (4)	Bai: X (8)	Gizona: (6)	Emakumea: (2)	
Iturria: norberak egindakoa					

3. fitxa: Análisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Bost pertsonen arteko bortxaketa salatzen du neska batek San Fermin jaietan				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona:	Emakumea:	Tokikoa: X	Atzerritarra:	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/07/08				
Egun kopurua	6				
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago: X (4)		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X (2)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(2)	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (4)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea	Eszena: X(1)	Gaitzespena: X(2)	Bestelakoak: X(1)
Emandako garrantzia					
16/07/08	A:	B: X 6. orrialdea	C:	D:	
16/07/09	A: X 10. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/10	A: X 12. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/12	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/13	A: X 33. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/14	A:	B:	C:	D: X 9. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (2)	Erreportajea: X (4)	Sinatutako iritzia: X (1)	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa: X (4)	Iritzia: X (1)	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (7)	Gizona: (3)	Emakumea: (4)	
Iturria: norberak egindakoa					

4. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Abusu sexual baten salaketa BBK Live jaialdian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/07/12				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (2)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak: X (1)
Emandako garrantzia					
16/07/12	A: X 4. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/16	A:	B:	C:	D: X 5. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (2)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (2)	Gizona:	Emakumea: (2)	
Iturria: norberak egindakoa					

5. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Abusu sexual baten salaketa BBK Live jaialdian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/07/13				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/13	A:	B:	C:	D:X 17. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez: X	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

6. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>Berría</i>				
Gertakaria	Abusu sexual baten salaketa BBK Live jaialdian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/07/13				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/13	A:	B:	C:	D: X 12. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez:	Bai: X (1)	Gizona: (1)	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

7. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Aixerrotako <i>paellas</i> jaietan bortxaketa salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/07/26				
Egun kopurua	4				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (4)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(4)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/26	A: X 2. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/27	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/28	A: X 8. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/29	A:	B:X 6. orrialdea	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea: X (3)	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa: X (2)	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Eraso sexistaren hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Biolentzia hitza tituluari	Ez:			Bai: X(2)	
Ustezko hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (4)	Gizona: (4)	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

8. fitxa: Análisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Aixerrotako <i>paellas</i> jaietan bortxaketa salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/07/26				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez:	Egun bat: X	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/26	A: X 10. orrialdea	B:	C:	D:	
16/07/27	A:	B: X 8. orrialdea	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (2)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia: X (1)	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (1)	Gizona:	Emakumea: (1)	
Iturria: norberak egindakoa					

9. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Aixerrotako <i>paellas</i> jaietan bortxaketa salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/07/26				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez:	Egun bat: X	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/07/26	A: X 7. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (1)	Gizona: X	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

10. fitxa: Análisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Gasteizko jaietan eraso sexual baten saiakeraren salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/09				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/09	A: X 16. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: X	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez:	Bai: X (1)	Gizona: X	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

11. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Gasteizko jaietan eraso sexual baten saiakeraren salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/09				
Egun kopurua	3				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/09	A:	B: X 16-17. orrialdeak	C:	D:	
16/08/11	A:	B:	C: X 16. orrialdeak	D:	
16/08/12	A:	B:	C:	D: X 17. orrialdeak	
Generoa	Albistea: X (3)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (3)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Ustezko hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez: X (3)	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

12. fitxa: Anlisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Gasteizko jaietan eraso sexual baten saiakeraren salaketa				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/09				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/09	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (1)	Gizona:	Emakumea: (1)	
Iturria: norberak egindakoa					

13. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Eraso sexual baten salaketa Donostian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/08/12				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (2)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena: X (1)	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/12	A: X 13. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/13	A: X 14. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea: X (1)	Sinatutako iritzia:		Editoriala:
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (2)	Gizona: (2)	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

14. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Eraso sexual baten salaketa Donostian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/08/12				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena: X (1)	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/12	A:	B: X 17. orrialdea	C:	D:	
16/08/13	A:	B:	C: X 20. orrialdea	D:	
Generoa	Albistea: X (2)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexistaren hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (1)	Gizona: (1)	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

15. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Eraso sexual baten salaketa Donostian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/12				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/12	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea:	Erreportajea: X (1)	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa:	Interpretatiboa: X (1)	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez: X	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

16. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona:	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/22				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez:	Egun bat: X	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (2)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena: X (2)	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/22	A: X 19. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/23	A: X 23. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: (2)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: (2)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez:	Bai: X (2)	Gizona: (2)	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

17. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/23				
Egun kopurua	2				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/23	A:	B:	C: X 27. orrialdea	D:	
16/08/26	A:	B:	C:	D: X 27. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (2)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua: X (1)	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Sinadura	Ez: X	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

18. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

18. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Bortxaketa salaketa Sopelako aparkaleku baten				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/23				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez:	Egun bat: X	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak: X (1)
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(1)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/23	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza titulan	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza titulan	Ez:		Bai: X (1)		
Eraso sexista hitza titulan	Ez: X		Bai:		
Biolentzia hitza titulan	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza titulan	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez:	Bai: X (1)	Gizona:	Emakumea: (1)	Iturria: norberak egindakoa

19. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Zenbait eraso sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/08/23				
Egun kopurua	6				
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago: X (6)		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (1)	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (6)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(4)	Bestelakoak: X(2)
Emandako garrantzia					
16/08/23	A: X 22. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/24	A: X 20. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/25	A:	B:	C: X 23. orrialdea	D:	
16/08/26	A: X 2. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/27	A: X 2. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/30	A:	B:	C: X 4. orrialdea	D:	
Generoa	Albistea:	Erreportajea: X (6)	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (1)	Interpretatiboa: X (3)	Iritzia:	Aipua: X (2)	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (3)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sinadura	Ez:	Bai: X (6)	Gizona: (5)	Emakumea: (1)	
Iturria: norberak egindakoa					

20. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Deia</i>				
Gertakaria	Zenbait eraso sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra: X	Daturik ez:
Agertu zen lehen eguna	2016/08/23				
Egun kopurua	7				
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago: X (5)		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X (3)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (2)	Bestelakoak: X (1)
Barruko argazkia	Ez:	Bai: (6)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea	Eszena: X (1)	Gaitzespena: X(4)	Bestelakoak: X(1)
Emandako garrantzia					
16/08/23	A: X 5. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/24	A:	B:	C: X 3. orrialdea	D:	
16/08/25	A:	B:	C:	D: X 26-27. orrialdeak	
16/08/26	A:	B: X 5. orrialdea	C:	D:	
16/08/27	A: X 2. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/29	A:	B:	C:	D: X 2-3. orrialdeak	
16/08/30	A:	B: X 7. orrialdea	C:	D:	
Generoa	Albistea: (3)	Erreportajea: (4)	Sinatutako iritzia: X (1)	Editoriala: X (1)	
Titulua	Informatiboa: X (4)	Interpretatiboa: X (1)	Iritzia: X (3)	Aipua: X (1)	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:			Bai: X (2)	
Eraso sexista hitza tituluari	Ez:			Bai: X (1)	
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza hitza tituluari	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (8)	Gizona: (3)	Emakumea: (5)	
Iturria: norberak egindakoa					

21. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Zenbait eraso sexualen salaketak Bilboko Aste Nagusian				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/23				
Egun kopurua	6				
Azala	Ez:	Egun bat:	Bat baino gehiago: X (4)		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai: X (2)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (2)	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (5)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X(5)	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/23	A: X 6. orrialdea	B:	C:	D:	
16/08/24	A: X 9. orrialdea + iritzia	B:	C:	D:	
16/08/25	A:	B:	C:	D: X 7. orrialdea	
16/08/26	A:	B:	C: X 8. orrialdea	D:	
16/08/27	A:	B: X 12. orrialdea	C:	D:	
16/08/30	A:	B:	C:	D: X 5. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (4)	Erreportajea: (2)	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (4)	Interpretatiboa: X (2)	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza titulan	Ez: X			Bai:	
Sexu eraso hitza titulan	Ez:			Bai: X (6)	
Eraso sexista hitza titulan	Ez: X			Bai:	
Biolentzia hitza titulan	Ez: X			Bai:	
Ustezko hitza titulan	Ez: X			Bai:	
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (6)	Gizona: X (3)	Emakumea: X (3)	
Iturria: norberak egindakoa					

22. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa					
Egunkaria	<i>El Correo</i>				
Gertakaria	Eraso sexual baten salaketa Durangon				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/26				
Egun kopurua	3				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	
Barruko argazkia	Ez:	Bai: X (1)			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena: X (1)	
Emandako garrantzia					
16/08/26	A:	B: X 5. orrialdea	C:	D:	
16/08/30	A:	B: X 5. orrialdea	C:	D:	
16/08/31	A:	B:	C:	D: X 4. orrialdea	
Generoa	Albistea: X (3)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: X (2)	Interpretatiboa: X (1)	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Eraso sexistak hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Biolentzia hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez: X (1)	Bai: X (2)	Gizona:	Emakumea: (2)	
Iturria: norberak egindakoa					

23. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria						<i>Deia</i>					
Gertakaria						Eraso sexual baten salaketa Durangon					
Biktima(k)		Gizona:		Emakumea: X		Tokikoa:		Atzerritarra:		Daturik ez: X	
Erasotzailea(k)		Gizona: X		Emakumea:		Tokikoa:		Atzerritarra:		Daturik ez: X	
Agertu zen lehen eguna		2016/08/24									
Egun kopurua		2									
Azala		Ez: X		Egun bat:		Bat baino gehiago:					
Azaleko argazkia		Ez:		Bai:							
-Argazki gaia:		Biktima:		Erasotzailea:		Eszena:		Gaitzespena:		Bestelakoak:	
Barruko argazkia		Ez: X		Bai:							
-Argazki gaia:		Biktima:		Erasotzailea:		Eszena:		Gaitzespena:		Bestelakoak:	
Emandako garrantzia											
16/08/24		A:		B:		C: X 27. orrialdea		D:			
16/08/31		A:		B:		C:		D: X 16. orrialdea			
Generoa		Albistea: X (2)		Erreportajea:		Sinatutako iritzia:		Editoriala:			
Titulua		Informatiboa: X (2)		Interpretatiboa:		Iritzia:		Aipua:			
Bortxaketa hitza tituluari		Ez: X				Bai:					
Sexu eraso hitza tituluari		Ez:				Bai: X (1)					
Eraso sexista hitza tituluari		Ez: X				Bai:					
Biolentzia hitza tituluari		Ez: X				Bai:					
Ustezko hitza tituluari		Ez: X				Bai:					
Sinadura		Ez:		Bai: X		Gizona: (2)		Emakumea:			
Iturria: norberak egindakoa											

24. fitxa: Analisi kuantitatiboa burutzeko erabilitako fitxa

Egunkaria	<i>Berria</i>				
Gertakaria	Eraso sexual baten salaketa Durangon				
Biktima(k)	Gizona:	Emakumea: X	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Erasotzailea(k)	Gizona: X	Emakumea:	Tokikoa:	Atzerritarra:	Daturik ez: X
Agertu zen lehen eguna	2016/08/31				
Egun kopurua	1				
Azala	Ez: X	Egun bat:	Bat baino gehiago:		
Azaleko argazkia	Ez:	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Barruko argazkia	Ez: X	Bai:			
-Argazki gaia:	Biktima:	Erasotzailea:	Eszena:	Gaitzespena:	Bestelakoak:
Emandako garrantzia					
16/08/31	A:	B:	C: X 6. orrialdea	D:	
Generoa	Albistea: X (1)	Erreportajea:	Sinatutako iritzia:	Editoriala:	
Titulua	Informatiboa: x (1)	Interpretatiboa:	Iritzia:	Aipua:	
Bortxaketa hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sexu eraso hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Eraso sexista hitza tituluari	Ez:		Bai: X (1)		
Biolentzia hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Ustezko hitza tituluari	Ez: X		Bai:		
Sinadura	Ez: X	Bai:	Gizona:	Emakumea:	
Iturria: norberak egindakoa					

2. Egunkariaren adibideak

Egunkariak hemerroteketan eskuragarri daudenez, adibide gutxi batzuk baino ez dira bilduko eranskinetan.

El Correo:

2016/07/08

54 | CULTURAS Y SOCIEDAD |

Viernes 08.07.16
EL CORREO

Un encierro rápido para empezar

Una manada estirada de la ganadería gaditana Fuente Ymbro crea emoción en el último tramo de la carrera en una jornada sin comradas

EL CORREO

PAMPLONA. La manada de toros de la ganadería de Fuente Ymbro, que se estiró gradualmente hasta romperse en la calle Estafeta, creó ayer emoción en el primer encierro de los Sanfermines. Poetas anónimos indicaron que la carrera -de apenas dos minutos y veintiseis segundos- fue «limpia», a pesar de que se registraron al menos cuatro traídas por traumatismos y contusiones al Complejo Hospitalario de Navarra. El momento de mayor tensión se vivió en el tramo de Telefónica, pocos metros antes del callejón de acceso a la plaza, donde varios toros arremetieron contra el vallado y los mozos que se encontraban en la zona. La manada partió puntualmente a las ocho de los corrales de Santo Domingo, hermanada y muy compacta. A pesar del pavimento mojado, no perdieron las manos en ningún momento. Agrupados, trotaron por la cuesta de Santo Domingo a gran velocidad, lo que provocó la caída de algunos corredores, pero terminaron cruzando Mercaderes sin mayores obstáculos. La llegada a la curva de Estafeta tuvo como protagonista a un toro jabonero que se situó a la cabeza del grupo para enfilar la calle, junto a un hermano negro que le seguía muy arriado. El ritmo que imprimió la ganadería gaditana dio pie a carreras muy rápidas de los mozos, que ya a mitad de la calle tenían a la manada fr-

ccionada en dos grupos, el primero con el toro negro junto a los mozos y varios metros más atrás, los otros cinco mozacones, incluido el jabonero que finalmente zorbó y perdió la ventaja.

Caidos en el suelo

El segundo grupo provocó los momentos de mayor tensión en el último tramo del encierro, mientras el atado negro entraba en el caso sin incidentes. Escorados hacia la derecha, los resagados se acercaron al vallado creando peligro y golpeando a varios corredores que caídos en el suelo esperaban el paso de la manada sobre ellos sin apenas moverse. El acceso a la plaza de toros y la llegada a chiqueros no presentó dificultades ya que los cinco atados siguieron la estela de su compañero y cruzaron el caso sin prestar atención a las personas que había en el ruedo.

La jornada inaugural se saldó con cinco heridos, uno de ellos de gravedad con una fractura de cráneo y laceraciones y estrellarse contra el suelo. Se trata de un varón de 56 años. Los otros contrusionados, de entre 24 y 66 años, también sufrieron golpes de diversa consideración al caerse en medio de la multitud. There han sido ya dados de alta en el Complejo Hospitalario de Navarra.

Dos de los mozos que han resultado heridos se quejaban ayer de «la avalancha de gente durante el encierro». A su juicio, había «demasiados corredores en el último tramo y eso lo hacía todavía más complicado». No obstante, uno de los afectados, de 40 años, también ha reconocido que «había buenos», y, a la luz de sus casi dos décadas de experiencia en Sanfermines, reconoció que la de ayer fue una carrera «limpia».

La manada de Fuente Ymbro imprimió ritmo a la carrera. ...

Cinco detenidos en Pamplona como presuntos autores de una agresión sexual

EL CORREO

PAMPLONA. Cinco jóvenes fueron detenidos a primera hora de la mañana de ayer como presuntos autores de una agresión sexual producida unas horas antes, de madrugada, en el centro de Pamplona. Con este hecho se empujó el Día Grande de las fiestas de San Fermín, y más en un año en que el Ayuntamiento ha puesto especial énfasis en combatir las agresiones contra las mujeres.

Los hechos se produjeron precisamente en torno a las tres de la madrugada, cuando una joven madrileña de unos 20 años fue abalanzada por un grupo de hombres, también españoles. La llevaron a la calle Paulino Caballero, en pleno centro de la ciudad. Allí fue introducida en un portal, donde abusaron sexualmente de ella.

Gracias a la descripción que dio de los agresores, un agente foral pudo identificar a los autores entre el público que acudió a presenciar el encierro a la plaza de toros. De forma inmediata se dio parte a la Policía Municipal, que procedió a su detención a la salida del encierro, así como de un compañero que los esperaba en un coche. Nada más conocerse estos hechos, la Junta de Gobierno municipal se reunió de urgencia y, además de condenar los hechos, convocó a la ciudadanía a un acto de repulsa en la plaza Consistorial a las 21.00 horas que fue respaldado masivamente.

Por la mañana el alcalde de Pamplona, Joseba Asirón, había afirmado: «Las fiestas las hacemos entre todos y así tiene que seguir siendo. Todos tenemos responsabilidad de que vayan bien».

Los dos toros del lote de Roca Rey fueron distintos. No en todo. Si en punta: negro xaimo el tercero, castaño albardado el sexto. Y en armamento: abierto y bico el uno, vueltito y remanado el otro. Imponían por delante. Los dos fueron, sin embargo, de peso pluma para lo que se estilaba en Pamplona. Poco más de 500 kilos. Uno y otro se acercaron a las proporciones perfectas del toro bien remanado dentro de lo que en la línea primitiva de Jandilla: bajitos, cortos de manos, musculados.

Por lo demás, sacaron temperamento bien diferente. El tercero, blanco en dos varas, de quereñaca inextricable a la zona de toriles y puerta de corrales, salió encastado. Complicado por la manera de defender terreno y de buscar la quereñaca cuando Roca Rey lo obligaba a buscarla.

BARQUERITO TOROS

ROCA REY PASA UNA PRUEBA DE FUEGO

medietazo de lo que iba a ser una fiesta de dominio e inteligencia sobresalientes, el toro amó a quereñaca desde las tablas peñascas de sol y le pegó a Roca Rey una voltereta terrible y pasó que un puntazo en la ingle.

Fue solo el susto. Repuesto del batacaño, el torero limelló se fue a buscar al toro en su guardia y a darle un golpe de espaldas.

La manada de Fuente Ymbro imprimió ritmo a la carrera. ...

se con pases de cornadillo muy airoso. Y, en fin, una estocada con vértigo. Apoteósico.

Al sermo, protestado por respuesta de partida acalorado y demagógico -solo una falta alarma-, le hizo Roca Rey un sinfín de virguerías. Los puntos indispensables de su repertorio habitual: los cambiados por la espalda en la apertura de fierra en los medios y de largo, las pínchulas entre pínchulas con absoluta frescura, las trenzas sin caer ni un palmo en el final de exhibición. Si, todo eso, en ejecución impecable. Pero, además y sobre todo, toro ligado, ajustado y despacioso en tandas abundantes, tres o cuatro, y todas de llegar tan tranquilamente al quinto de tanda. Y la genialidad improvisada de un poste de

de sol y de sombra. Bandido todo el mundo.

De color bastante más tibio todo lo demás, que no fue ni mucho ni poco. Los dos primeros toros de corrida salieron nobles, se movieron y dieron juego. Abellán anduvo a gusto con el primero, pero en fierra demasiado larga. De largo larguísimo pecó Ureña con el segundo, que se pasó muy cargueta por las dos manos, pero demasiado cargueta se acercó poniendo. Después de la hermosa púlea de Roca con el león tercero -abonada la estampa porque fue toro muy enmorrillado-, saltaron dos toros de mala nota. Un cuarto jabonero barroteo parado y desgastado -y Abellán se aburró- y un quinto cincoaño, último, falto de fiere y entera que dio muestras

2016/08/22

EL CORREO
EL CORREO ESPAÑOL-EL PUEBLO VASCO. DESDE 1910. www.elcorreoea.com

22 BIZKAIA Lunes, 22/08/16 Nº 33.987/404

MEDALLAS EN FEMENINO
Las deportistas vuelven a destacar por encima de los hombres con 9 preseas, de las que 4 son de oro por **BASKET, CON AGONIA, Y MOUNTAIN BIKE DAN NUEVOS BRONCES**

SPORTING 2 ATHLETIC DESENCHUFADOS
Los rojiblancos juegan con muy poca chispa, obdites en defensa y sin filo en ataque

GRITOS RACISTAS CONTRA WILLIAMS

Euskadi encabeza junto a Baleares el crecimiento del sector turístico este verano
El País Vasco es uno de los beneficiarios de la ola de viajeros desviados desde destinos conflictivos

La Ertzaintza investiga una agresión sexual a una 'au pair' británica en Sopela

aste nagusia
abuztuak 29-31 agustu eten barrik. sin paraz.

Medio centenar de técnicos velan por la seguridad de los fuegos artificiales en Bilbao

EL CORREO
CIUDADANOS 19

Agreden sexualmente a una 'au pair' británica en el parking de Larrabasterra

LA MEJOR COCINA ASIÁTICA EN BILBAO
RESTAURANTE ASIA ROMA OLD SHANGHAI

NUEVO INFINITI Q30
Born to Challenge

Las agresiones sexuales en Sopela
Según el relato de los testigos, un grupo de árabes que se dedican al surf le atendió y llamó a emergencias

SOPELA. El programa de la Aste Nagusia, Pasa Dierri, se ha ido dando poco a poco en el barrio de Sopela, en el barrio de Sopela. Los rojiblancos juegan con muy poca chispa, obdites en defensa y sin filo en ataque

La Ertzaintza investiga una agresión sexual a una 'au pair' británica en Sopela
Según la información que se ha obtenido, se trata de una agresión sexual que se produjo en un apartamento situado en el barrio de Sopela, en Sopela. Los rojiblancos juegan con muy poca chispa, obdites en defensa y sin filo en ataque

Medio centenar de técnicos velan por la seguridad de los fuegos artificiales en Bilbao
Explosivos de Protección Civil velan los techos de Sopela para vigilar que no se caigan los fuegos artificiales

2016/08/23

EL CORREO
EL CORREO ESPAÑOL-EL PUEBLO VASCO. DESDE 1910. www.elcorreoea.com

23 BIZKAIA Martes, 23/08/16 Nº 33.988/404

DENUNCIAN UNA AGRESIÓN SEXUAL EN EL RECINTO FESTIVO

'DESACTIVAN' UN NIÑO-BOMBA DE 14 AÑOS EN IRAK
Debido de la camiseta del Barça con el nombre de Messi escondido un cinturón explosivo. La Policía lo neutralizó en la ciudad de Kirkuk

La ACB arranca el 9 de septiembre, con turnos de 12 horas y la presión del acero chino

Podemos intenta el 'sorpasso' vasco tras un bronco cierre de listas y sin nuevos fichajes

La Liga pide cerrar la grada desde la que se lanzaron insultos racistas a Williams

Sarkozy quiere regresar al Eliseo. Anuncia que se presentará en 2017 a las presidenciales

Munilla y De Gera no serán investigados. La Fiscalía no ve indicios de delito en el caso Torde

EL CORREO
CIUDADANOS | ASTE NAGUSIA 2016

22 BIZKAIA Martes, 22/08/16 Nº 33.987/404

Bilbao se moviliza por la denuncia de una agresión sexual en el recinto festivo

Las claves
«Las agresiones sexuales son el reflejo de la sociedad machista que vivimos»
«A la protesta acudió la edil de Igualdad, Esther Urizar, tras ser informada de los hechos por las compañeras»

Protocolo de actuación
En el Ayuntamiento de Bilbao se ha activado el protocolo de actuación ante la denuncia de una agresión sexual en el recinto festivo de Sopela

Los rojiblancos juegan con muy poca chispa, obdites en defensa y sin filo en ataque

La Ertzaintza investiga una agresión sexual a una 'au pair' británica en Sopela

Medio centenar de técnicos velan por la seguridad de los fuegos artificiales en Bilbao

Deia:

2016/07/08

2016/08/23

Deia - Astearte, 2016ko abuztuaren 23a

ces había formado un grupo de punk con su amigo Pelle Osier, muy famoso hoy en Suecia. A los 16 trabajó en una fábrica para reunir dinero con el que poder recorrer Europa en el interior tocando por ahí. Ganó varios torneos de skate en Suecia. Y nació Onedrop, el grupo que creó con su hermano, y que precedió a Uandrop.

Tras el éxito, Rundquist reconoce que le faltó "inteligencia financiera. Somos músicos, creativos. Los ejecutivos de las compañías son otra cosa. Solo ven el negocio. El capitalismo. Yo soy anticapitalista radical". Quizá por eso lleva una década estudiando economía y no ha parado de escribir canciones. "Tengo más de un centenar en distintos sitios web. Puedo grabar yo mismo. No quiero perder el control de mis canciones. Me gustaría que alguna entrara en un buen documental o en una película no comercial.

"Si vuelve el éxito, que puede ser porque mis canciones hablan de política y amor, dedicare el dinero a promover la cultura vegana", adelanta Stefan y Esther se quedan tocando Jereux, éxito de la francesa Zaz. Los paseantes se detienen. Empezaba a formarse un corro y Stefan Rundquist agita su guitarra en la que lleva rotulado el nombre de Bilbao. ●

EN CORTO
'TRAIN', EL HIT EN INGLÉS QUE NACIÓ EN EUSKAL HERRIA

● Entre gaztetxes y herrieros. En 1993, dos hermanos suecos capearon en Hernani durante su recorrido por Europa. Tocaban donde fuera y se hacían llamar Onedrop. "Estuvimos 18 meses viviendo en el Jardín del Gaztetxe viejo de Hernani. Recorrimos todos los gaztetxes y herriko tabernas de Euskal Herria dando conciertos. En ese momento debí ser cuando mi hermano Tomas compuso 'Train', rememora Stefan Rundquist.

● De Hernani a Ávila. En Hernani grabaron varias maquetas. Conocieron a dos chicas, una de las cuales tenía familia en Ávila. Fue entonces cuando viajaron a la ciudad de las murallas en furgoneta, donde trabaron amistad con el

Dos agentes municipales, de patrulla. Foto Oskar Martínez

Las fiestas de Erandio estarán bien protegidas

La Ertzaintza y la Policía Local pondrán en marcha un dispositivo conjunto de seguridad

BILBAO - Tanto la Ertzaintza como la Policía Local de Erandio reforzarán el número de efectivos durante las jornadas festivas en los barrios de este municipio. De este modo se dispondrá de la presencia de patrullas policiales, de uniforme y de paisano.

El despliegue policial abarcará tanto el interior del recinto festivo como sus inmediaciones, incluyendo la estación de metro de Erandio. Todo ello, con el objetivo de prevenir delitos y otro tipo de incidentes.

Asimismo, se realizarán controles preventivos de alcoholemia para evitar que personas bajo los efectos del alcohol circulen por calles y carreteras, y se vigilarán especialmente los locales donde se vende alcohol para evitar la expedición de bebidas alcohólicas a

menores. Especial incidencia durante el periodo festivo, tendrá la prevención y sanción del tráfico y consumo de sustancias estupefacientes.

ADVERTIR DE ROBOS Así, la Policía Local y la Ertzaintza desean advertir a los participantes en eventos festivos para que extremen la vigilancia de sus carteras y pertenencias, por el previsible aumento de delincuentes dedicados al hurto -los carteristas- aprovechando la previsible afluencia de público con motivo de las fiestas en general y los conciertos en particular. Así mismo se prestará especial atención a la prevención de posibles delitos contra la libertad sexual, vigilando las zonas de más riesgo para este tipo de delitos. -DEIA-

Investigan la posible agresión sexual a una joven extranjera ocurrida en Sopela

BILBAO - La Ertzaintza está investigando la posible agresión sexual a una joven de nacionalidad extranjera, posiblemente británica, que denunciaba ayer, poco antes de las tres de la tarde, en las dependencias de la Policía vasca, haber sido víctima de dicha agresión en Sopela.

La Ertzaintza no ha confirmado el dato de que el hecho se hubiera producido en el parking de Larrañasterra, tal y como se ha publicado en algunos medios.

La actuación policial se inició después de que un particular avisara a la Ertzaintza, sobre las ocho de la mañana del pasado sábado, de la presencia de una joven que desambulaba sola y "en mal estado", según algunos testigos que atendieron a la joven en un primer momento.

Desplazados al lugar del suceso y tras establecer contacto con la chica, la Policía vasca decidió iniciar la correspondiente investigación. Ayer al mediodía se confirmaba desde la Ertzaintza que la mujer víctima de la agresión había presentado la correspondiente denuncia. -DEIA-

Tres personas resultan heridas al colisionar una moto y dos coches en Bakio

BILBAO - Tres personas resultaron heridas ayer por la tarde en el choque producido entre dos turistas y una motocicleta en la carretera BI-3152, a su paso por la localidad de Bakio, según informó el Departamento vasco de Seguridad. El siniestro ocurrió a las dos y cuarto de la tarde tras colisionar una motocicleta de la marca Harley Davidson y dos turistas: un Audi y un Fiat Stilo. Los tres heridos en el accidente fueron trasladados al hospital de Cruces. -EPA-

Calcinados en Sodupe una furgoneta y un contenedor

Ambos actos "vandalicos" sucedieron en el entorno de la calle Allende Zelaia y están bajo investigación

BILBAO - Una furgoneta y un contenedor de residuos resultaron ayer calcinados en dos "actos vandálicos" que se registraron en el núcleo urbano de Sodupe, en Güeñes, según informó el ayuntamiento de este municipio.

Los hechos, que ya están siendo investigados por la Ertzaintza y la Policía Municipal de Güeñes, se produjeron entre la tarde-noche del domingo y la madrugada del lunes, en el entorno de la calle Allende Zelaia.

En torno a las 21.30 horas del domingo resultó calcinado un contenedor de cartón que se encontraba situado en el espacio anexo al puente de Allende Zelaia, donde se personaron una patrulla de la Ertzaintza y una dotación de bomberos para reducir el fuego.

Tari solo cuatro horas más tarde, sobre la una de la madrugada del lunes, agentes de la Policía vasca y bomberos acudieron al aparcamiento de la citada calle, donde una furgoneta que se encontraba completamente en llamas.

OTROS INCENDIOS Estos incendios se suman a la quema de cinco contenedores de residuos que se registraron en la madrugada del pasado 14 de agosto, también en localidad de Sodupe. En una nota enviada por el Ayuntamiento del Concejo de Güeñes se ha condenado "todo tipo de acto vandálico que dañe la integridad y seguridad de sus ciudadanos", señalando desde el Consistorio enkartado. -EPA-

CINCO DETENIDOS POR UNA PRESUNTA AGRESIÓN SEXUAL A UNA JOVEN EN IRUÑEA

Los hechos ocurrieron a las 4-30 horas en el Ensanche a los arrestados, que niegan la agresión, se les detuvo en San Jorge después de acudir al encierro

PROTESTA DE LAS PEÑAS. Las peñas de Iruñea se concentraron ayer antes del inicio de la carrera de la calle Arriaga, frente al caso sustraído, en repulsa por la agresión sexual. Los asistentes, que guardaron silencio ante el anuncio de los cinco detenidos, se concentraron durante la noche en la plaza de San Jorge, donde se celebraron las agresiones sexuales que ocurrió en la primera noche de las fiestas santfermineras. Foto Iruñea

chica fue atendida en el Complejo Hospitalario de Iruñea y se le aplicó el protocolo de actuación que sigue en estos casos. Los datos que aporta la víctima a la Policía Municipal, como que se trató de un incidente, fueron comunicados al resto de las patrullas que patrullaban por la zona durante el encierro. De esta forma, un agente de Policía Foral detectó varios aspectos coincidentes entre los datos de los que había informado en la denuncia y aquellos que recibía desde las patrullas que participaban en las vueltas. Poco más tarde se procedió a las detenciones.

AVANZAMIENTO Y DENUNCIA La Junta de Portavoces del Ayuntamiento de Iruñea manifestó ayer "su más sincera condolencia a una mujer de carácter" y "su apoyo a la mujer agredida". El Ayuntamiento se manifestó en el "vehículo cualquier tipo de agresión, violencia o actitud vandálica que se produzca" en la ciudad y se comprometió a "trabajar para eliminar las agresiones contra la seguridad para las mujeres en todo que se cometan". El Consistorio, que agradecerá la labor policial, se comprometió a colaborar con la comunidad científica organizada por la tarde por la Federación de Mujeres contra la Violencia Sexual y Ginecología en la Plaza Consistorial, para mostrar su repulsa ante cualquier agresión en las fiestas.

Ayer el Ayuntamiento explicó que "votamos también política y ciudadana

2016/08/23

Noncias de Bizkaia

Deia

¿BENEFICIARIO DE UN SEGURO DE VIDA?
Miles de vascos preguntan en el Registro si son beneficiarios de algun seguro de vida. #190-21

EL TURISMO BATE RECORDS EN JULIO
Euzkadi recupera el turismo estatal y las estancias medias superan los dos dias. #190-21

ASTE NAGUSIA SE REFRESCA ANTE EL CALOR
La sombra de las toconas, las bebidas frías y las piscinas para crías 'aliviaron' ayer Bilbao. #190-21

MENDIA NO DESCARTA PACTAR CON PODEMOS
El PSE puso ayer precio a un eventual apoyo de su partido al PNV tras las autonómicas del 25 de septiembre: huir de la "servidumbre catalana". Idoia Mendia no descarta formar un bloque de izquierdas. #190-21

MANEIRO "NO ESTÁ PREPARADO" PARA LAS ELECCIONES
Finalmente UPyD no se presentará a las elecciones autonómicas vascas según anunció su líder, Gorka Maneiro, quien insistió en que su formación no está preparada para concurrir a ellas. #190-21

PODEMOS SE QUITA SIN INDEPENDIENTES
Piti Zabala será la única candidata independiente que encabezará las listas de Elkarrekin Podemos, en las que la formación muestra, copia, el 80% de los puestos de salida, sin nombres destacables. #190-21

"Soy un soberanista pragmático"
URKULLU LANZA SU CAMPAÑA CONFRONTANDO SU MODELO NACIONAL CON EL DE EH BILDU

Los líderes del PNV descubrieron ayer en la fachada de Sábín Etxea la imagen de campaña del candidato jeltzale. *Por Iker Guzmán. #190-21*

LA ACERÍA DE SESTAO APOSTARÁ POR LA INNOVACIÓN Y TENDRÁ MAYOR AUTONOMÍA

● ArcelorMittal reabre la ACB, que deberá ser más competitiva

ArcelorMittal, propietaria de la ACB de Sestao, anunció ayer la reapertura de la planta para el 9 de septiembre, con una plantilla menor que la actual y de momento solo los fines de semana. La reapertura plantea apostar por la innovación para especializarse en otros productos y una mayor autonomía para la comercialización de los mismos. #190-21

Protesta contundente ante un ataque sexista en Bilbao

Cientos de personas denunciaron ayer un ataque sexista cometido por un hombre en un bar de Euzkadi. La mujer víctima fue acompañada por sus familiares y amigos. El ataque ocurrió durante la celebración de Aste Nagusia en la localidad de Sopela. La mujer había sido objeto de varios tocamientos, según la Ertzaintza, cuerpo que abrió una investigación.

Según fuentes municipales, la Policía Local no tiene registrada denuncia alguna sobre los hechos, aunque desde Bilboke Konpatz se indica que la denuncia fue interpuesta en la comisaría de Getxo, lo que corresponde a la localidad de Sopela desde donde se realizó la denuncia.

Fuente de la Ertzaintza confirmó la presentación de la denuncia por abusos sexuales, en el área de toconas instaladas en el lateral del Teatro Arriaga. La mujer había sido objeto de varios tocamientos, según la Ertzaintza, cuerpo que abrió una investigación.

CONTRA LOS ATAQUES Fuentes municipales aseguraron que "hayas habido o no denuncia ante la Policía hay que posicionarse siempre en contra de estos ataques". Por ello, Bilboke Konpatz, "gracias a la ayuda ofrecida por dos ciudadanas, la agresión no fue a más".

comparzas destacaron que "no reconocibilidad de todos y todos hacen frente a todo tipo de violencia sexista" y que es necesario mostrar una "actitud activa ante cualquier caso de violencia agresiva". Asimismo, se comprometieron a "acompañar y acompañar a las víctimas" y "acompañar a las víctimas" y "acompañar a las víctimas".

El comunicado que leyeron, las

El primer ataque sexista en fiestas provoca el rechazo unánime de Bilbao

Una joven de Sopela fue objeto de tocamientos en el entorno del Arriaga y dos mujeres la auxiliaron

Según fuentes municipales, la Policía Local no tiene registrada denuncia alguna sobre los hechos, aunque desde Bilboke Konpatz se indica que la denuncia fue interpuesta en la comisaría de Getxo, lo que corresponde a la localidad de Sopela desde donde se realizó la denuncia.

Fuente de la Ertzaintza confirmó la presentación de la denuncia por abusos sexuales, en el área de toconas instaladas en el lateral del Teatro Arriaga. La mujer había sido objeto de varios tocamientos, según la Ertzaintza, cuerpo que abrió una investigación.

CONTRA LOS ATAQUES Fuentes municipales aseguraron que "hayas habido o no denuncia ante la Policía hay que posicionarse siempre en contra de estos ataques". Por ello, Bilboke Konpatz, "gracias a la ayuda ofrecida por dos ciudadanas, la agresión no fue a más".

comparzas destacaron que "no reconocibilidad de todos y todos hacen frente a todo tipo de violencia sexista" y que es necesario mostrar una "actitud activa ante cualquier caso de violencia agresiva". Asimismo, se comprometieron a "acompañar y acompañar a las víctimas" y "acompañar a las víctimas".

El comunicado que leyeron, las

do responderemos siempre ante cualquier agresión sexista". Además, rechazaron "de pleno la agresión sufrida en Larruberrera, Txabalán, dentro del protocolo de actuación los integrantes participamos a las 00:00 horas de la jornada noche una estruendosa celebración en cada una de sus toconas como señal de rechazo al ataque sexista."

Intentan robar el móvil a una mujer durante el Desfile de la Ballena

Ein Prosit Bilbao

ASTE NAGUSIA

MENDI MARIJUA

Feliz Aste Nagusia

BAR Scala

Ondopasa

GOYA COMPRO ORO

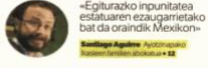
SOMOS CASA DE EMPEÑOS

Compramos joyas, monedas, plata, herencias. EL MEJOR PRECIO

Berria

2016/07/08

berria

OSTIALDEA, 2016ko UZTAILAREN 8A • 111 URTEA • 4.021 ZIRKULADU • WWW.BERRIA.EU • 140 EURO

Euskara hutsezko aktak balio gabe utzi nahian da Madril, auzitara jota

EAEko udal legerari helegitea jartzeko prozedura hasi du Espainiako Gobernuak • Euskara eta gaztelania parean jartzeko artikulua ezarri dute jomugan • Konstituzionalera helduz gero, balionk gabe geldituko da ezabari arte

Ostegunean Inuñen bost gizonek sexu eraso egin zituela salatu du 19 urteko emakume batek, ospitalean artatu dute • Erunka herriarek arbuatu dute eraso, Udako plaza beteta, eta gaitzespen-erimoa-ageru dute instituzioek

6 • Harria Euskal Herria	EH Bilkua • Bide ofizial bat ireki nahi du PPren	Donostia • Harria berri-irangaita EH Bilkua Madrilen	6 • Harria Euskal Herria
2	17	27	27
Harian	Kirola	Udagoiro	Ezko Poela Egueak
2	17	27	27
2	17	27	27

6 • Harria Euskal Herria

EH Bilkua • Bide ofizial bat ireki nahi du PPren

Donostia • Harria berri-irangaita EH Bilkua Madrilen

6 • Harria Euskal Herria

Sareren biharko marka babestu dute sindikatuek

Sexu erasotara sustatzeko zibiliza sortu du ESK

Bost gizon atxilo, sanferminetan 19 urteko andre bati erasotzea egotzita

Ospitalean artatu behar izan dute bitima • Gaitzespen-erimoa-ageru dute erakundeek

Udako plaza bete berri berri, eraso salaketa-iragarpena

ZUBIA ARGITALEKUA

Hiloz bat aurkitu dute Ortualeko industrialde batean

Sexu erasoak eta indarkeria matxista kasuak Bilbon, Sopelan eta Gasteizen

Hil aurrerako aginduak

843

2016/08/23

berria

Indar murrizten hasitako da ACB

Sestaoko Arcelor Mittal irailaren 9an irekiko dute berriro, asteburuetan soilik lan eginez, eta langileen erriak kaleratuta • Ikerketa eta berrikuntza hartuko da, Zamudioko I+D zentroa barnean hartuta

Harian	Udagoiro	RIO16
2	21	21
2	21	21

6 • Harria Euskal Herria

Hiloz bat aurkitu dute Ortualeko industrialde batean

Sexu erasoak eta indarkeria matxista kasuak Bilbon, Sopelan eta Gasteizen

Hil aurrerako aginduak

843

Hil aurrerako aginduak

Gero eta gehiago ari dira egiten aurretiko borondatean agiriak ia 2.700 izenpetu zituzten lax • Baina pazienteen autonomian urrats gehiago behar direla dute adituak; eta gaia erreportaje sorta batean aztertuko du BERRIA

843

Hiloz bat aurkitu dute Ortualeko industrialde batean

Sexu erasoak eta indarkeria matxista kasuak Bilbon, Sopelan eta Gasteizen

Hil aurrerako aginduak

843